

GODOKONO WOKODAWATE LETA YU EPO NANITABOKOBI MIDIPIATAMO OSIYODILIYA

Godokono Tabote Ebene Gudugodone Atamo Da:pemaigiya

1 ¹Dopamo Godote a Yu epono ewoniatamo iyaiya gabo epetapido tabo kiyawaonaki, iyo, ebe tetelo ebete ebene woki awokalimipido ebene ubi tanalo awokalilamenaki. ²Wiyasiya a walone gudi tetelo me opono uwomu tetete eba tatalilo, ebete opo lumagi idido tabo paliboa:no ebene Gudugodone atamo tabo a:pa:kiyawaiya. Nanitabola, dopamo ebe Gududo ebete tobolo unu ega:walo me opo kawonomo osiyodiloliya, ega:walo ebete ebe elawiya me opono uwomu tetenomolo tanalo bilibilinomono Ulamedawama: keda:ma:.^a ³Ebene ebe Gudu ebe Godokono kawo alonomono amama tanalola, ega:walo ebete Godoko modoboma: eba eda:nalo ibi netewapi kapiyanomola. Nanitabola, tobolo unu ega:walo me opono inamabu bilibilinomate wadenomamo ka:pola:nama:, ebete ebene elawo tabonomamo ibi nulamena.^b

Godokono Guduno Elawote Ebene Nopopino Elawo Nodoilina

Numa:la:, ebe Gudute epono kuba osiyodilole tanalo kegebolelaema: gabo dosiyodiliya, ebete ebe tanalone Unu Duliynomolamo odolote, potele ebolo Kawo Elawodawanomoma: deda:na ebe Kawodawano tumudi apuamo gito nokoliya. ⁴Ebema: Godote ebene Gudutamo kebe

^a 1:2 Yon 1:3 ^b 1:3 Ali 2:33-34; Kol 1:20; Yu Epo 8:1

mailo kikamiyale, ebe mailote Unu Duliyomolono nopopino mailo bilibilinomo keba kunu kodoilinale, eba kunu Guduno elawote ibino elawo atumu na:kodoilina, mabu Nabiwite ebe Kawodawama: ka:midima: nanitabonomolo ebe ebema: lawiya.^c

⁵Nanitabola, Godokono nopopi bilibilinomo magumulo ebete idi kapiya ma kunu kaniya,

“A:ma: naimano Gudunomolata,
ka:lo na a:imano Nabiwima: eda:mo.”

Ega:walo Godote ebene nopodawa idino tanaloma: ma kunu kegiya,

“Nale ebene Nabiwima: eba eda:nalo,
ebete naimano Gudunomoma: beda:namene.”^d

⁶Ebema: numa:la:, Godote ebene dopo Gudunomo me opamo paliboma: dosiyodiliya, ebe tetelo ebete ebene tanaloma: tabo idi ma kunu kegiya,

“Modobola naimano nopopi bilibilinomate ebe namamatema:na.”^e

⁷Ebene ebene nopopino tanaloma: Godote tabo ma kunu giya,

“Nale naimano nopopi awa popimu a:midilinakomo,
iba:te naimano ubi tanalamo tudila:olo iyaiya ka:tolaema:

Iyo, nale ibi ela menamu eba midilinalo,

iba:te naimano iyaiya woko bosiyodilolenama:na.”^f

⁸Wiyasiya Godote ebene Guduno tanaloma: ebetamo negiya,

“A:ma: nani Godoma: eba eda:nalo,
a:imano Kawo Elawodawano tanalote
uwomua: tetelo bitanamene.

Ebema: a:ma:le a:imano epono tanalo

tuputupu woki kapiyamo banagilamelelamenakoma:ta,^g

⁹ega:walo a:ma: kuba tanalo osiyodiloma: ubia:noma: eba eda:nalo,

wadewade tanalo kapiya osiyodilolema:

ubi kawonomamo iyatinata.

Me mabuma: potele a:imano Godoma: deda:na,

ebe Kawodawate me opo epo epetapi uwatea:no

a:ma: kapiya elawiyata,

iyo, ebete kalakala tanalo kawonomo a:ma: unamo adipaniya,

a:ma:le ebe kalakalago

Kawo Elawodawano okoli bailo kokoliawitama:.”

¹⁰Ega:walo tete idilo Godote ebene Gudutamo tabo ma kunu kegiya,

“Potele wagilimi mabune tobolo unu ega:walo me opo kawonomo

ebene kotamo dosiyodiloliya,

o Kawodawa, a:ma: ebe Elawodawanomolata.”^h

¹¹Nanitabola, a:ma:le dosiyodilola:wiyalala

^c 1:4 Pil 2:9 ^d 1:5 Ali 13:33; 2Sa:m 7:14 ^e 1:6 Lom 8:29 ^f 1:7 Oale 104:4

^g 1:8 Oale 45:6-7 ^h 1:10-12 Oale 102:25-27

ebe inamabu bilibilinomate a:ka:tuwa: kolopoligoma:na,
 pupuliono inamabuate keba kunu ka:kubakubaonakole eba kunu,
 wiyasiya a:imano tanalo eba kunua,
 a:ma: uwomua: tetelo bokolinama:ta.

¹² Iyo, me opono inamabuate kolopoligoma:,

a:ma:le a:imano ubilo
 ibi bilibilinomo iyabaiamo gito kalomoma:ta,
 lumagite oli kaliku pulima:
 ebenu tagala kaliku iyabaiamo keba kunu kiyatinakole eba kunu.
 Wiyasiya a:ma: iyakobi a:kolowiaemene,
 mabu uwomua: tetelo
 a:imano igilote a:kolopoligonamene.”

¹³ Ega:walo me tanalo idila. Godote ebenu nopopi bilibilinomo
 magumulo idi kapiya ma kunu kaniya;

“A:ma: Kawo Elawodawama: eba eda:nalo,
 modobola a:ma: naimano tumudi apuamo na:pokoliya,
 ebenu a:ma:go gowelaopi
 nale ibi a:imano agowa puti baima: ka:midilimamo.”ⁱ

¹⁴ Ebema: numa:la; Godokono ubi tanalote ebenu nopopiatamo keba
 kunu kitanale? Nanitabola, ebe uliyante ebe eba amamatenalo, ebete ibi
 iyaiya alibolenako, piyate igilo mula: tanalo ebegodone delaema:na: ebe
 epono wadenomamo ka:nowalubilinama:.^j

Kawodawate Epono Igilo Ka:mula:lema: Wade Tabo Da:kiyawaiya

2 ¹ Ebema: ebe tanalo eba malagidilolo modobola ale kebe iyaiya
 nanitabo tanalo kolowiyama:, ebe tanalo kodakodanomolo
 kowatila:mota:namalema: ale ele gabo idi odidikapoma:. ² Numa:la;
 Godote ebenu nopopido kebe iyaiya Totomu Tabo a Yu epono ewoniatamo
 dikalamiya, ebete ebenu ubi iyatiya iba:te ebe tabamo nanitabonomolo
 ka:tudila:onama:. Ebe mabuma: ibi magumulo piyate tudila:oa:no
 pukala idi dadikanaliya, ebako epate ebegodone ibino modobo wiya
 gito uwatenakiya.^k ³⁻⁴ Wiyasiya a tetelo demaigiya, ebe igilo mula:
 tabono elawote dopo tabono elawo nodolina. Kawodawa Ya:sute da:piya,
 ebete ebe oli tabo a:ka:tuwa: pa:kiyawaiya, ebenu piyate ebenu tabo
 dolowiya, iba:te ebe tabono nanitabo tanalo atamo eba pawokalimilo,
 Godote iyaiya anoano tanalo bilibilinomo ebo osiyodiloliya ale ebe tabo
 nanitabonomoma: ka:midima:. Ega:walo ebe atu tetenomolo Godote
 ebenu ubilo ebenu Uliyanano iyaiya elawo atamo gito ikaeamiya ale
 nanitabokobi midi magumudo ebenu woko kosiwodilonama:. Me mabuma:
 ale ebe wade igilo tabo ubia:noma: deda:oma:, ale Godokono dowa

ⁱ 1:13 Oale 110:1 ^j 1:14 Oale 34:7; 91:11 ^k 2:2 Gal 3:19

tanalone keba kunu nakalautioma? Gaboa:nola, aimano kuba wiyate atamo nanitabonomolo ka:pemene!^l

Ya:sute Aimano Igilo Mula:leamedawama: Deda:na

⁵ Numa:la:, Godokono Kawo Elawodawano oli opote atamo nanitabolo da:pemene, nale ebe opono tanaloma: kiyawautamo, me tagala opono tanaloma: ka:kiyawauta:. Nanitabola, ebete ebenu nopopi kalomiya: iba:te ebe oli opolo kawokawo elawodubuma: keda:onama:. ⁶ Wiyasiya Godote ebenu Kawo Elawodawano gobebobo potamo ikaema: ubi diyatiya, ebenu Buka apuapuno tabo bilibilinomo magumulo tabo idite ebe tanalo ma kunu awokalimina,

“O Godo, aimano nilakapo beda: kawonomola:ka:!

A:imano elawo kawonomoma: eba eda:nalo,
mabu keleka: a:ma:le me opo epo demalagidilola:wena?

Iyo, a:ma:le ibi beda: mabuma: ka:nilakapoilama:wena?^m

⁷ A:imano elawo modobolo itana epo gito ka:kubailaema:,
wiyasiya ibi me opamo a:ma:le alomiyata,
iba:te tete da:pesolo

a:imano nopopino ulame magumulo ka:pola:nama:.

Ebenu a:ma:le kebe tete wadenoma: degeawiyala,
ebe tetelo ibi unamo owadipalatelyata,

iba:te a:imano kawo alonomono magumulo eba ilukulinalo

⁸ me opono tanalo bilibilinomate iba:tamo ka:tudila:onama:.”

Ebema: nanitabola, me Buka tabote ma kunu gena, Godote epo alomiya me opono tanalo bilibilinomo ulamepima: keda:onama:. Wiyasiya me tetelo ale ebe tanalo nanitabolo kuminakoa:, iyo, me opono tanalo bilibilinomate opono ubi tanalamo nanitabolo ka:tudila:ona:. ⁹ A wiyasiya wade tanalo idi numinama:, ebe tanalo ebe Ya:sukono Kawo Elawodawano tanalola. Nanitabola, ebete me opamo da:piwisigiya, tete da:pesolo Godokono nopopino umi magumulo eba pokolinalo, ebete Godokono nilakapo tanalodo epo bilibilinomono kuba osiyodilole mabuma: ebo a:iya, iyo, ebete a:e magumulo kawokawo temeteme duwatiya, ebe mabuma: Godote ebe unamo adipatiya ebete ebenu kawo alonomo magumulo kokolinama:.”ⁿ

¹⁰⁻¹¹ Numa:la:, Godoko ebe potele inamabu bilibilinomo dosiyodiloliya ebe Elawodawala, ebenu ebe inamabuate ebe walogonama: ebenu igilago pola:na, ega:walo Ya:suko ebe potele epo ebenu kawo alonomo duliynomolamo demagatalena ebe Kawodawala. Ebema: Godote ebenu temeteme tanalodo ebe wadedawanomoma: eba midilo, ebete tuputupu tanalonomo ebo osiyodiliya, mabu eba kunu ebete gigiyu a:iyamidiya epo

^l 2:3-4 Mak 16:20; 1Kol 12:4,11; Yu Epo 10:29; 12:25 ^m 2:6 Oale 8:4-6 ⁿ 2:9 Pil 2:8-9

epetapi bilibilinomo ebetamo kemagaelema: Iyo, nanitabola, Ya:suko ebe potele epo Godokono talena gudima: eba midilinalo ibino iyaiya kuba osiyodilole tanalo degebolelamena ebe Nilakapodawala, ebema: piyate ebe gabodo talenapima: deda:iya, iba:te Ya:suago kapiya alailaema: eba eda:onalo, ebete ibi ebenu ekakima: ka:la:ima: ilipokobi kolowina:.^o ¹²Ebe mabuma: ebete Godokono Bukalo ma kunu gena,

“O Godo, naimano ekakiate a:ma: amamatema: daladabutinaka, nale ibino dopo apulo

a:imano mailo unamo eba adipatelo

a:imano wadewade tanalo ebo bawokalilamenakomo.”^p

¹³Ega:walo tete idilo ebete tabo ma kunu kegena,

“Nale naimano nanitabokobi midi tanalo Godotamo iyatinamo.”

Ebene ebete ebe tabo moga:melo walo na:kegena,

“Piyate nago Godoko nanitabokobi da:midina,

ebete ebe epo natamo gito ikanamiya,

iba:te naimano gudima: keda:onama:.”^q

¹⁴Numa:la:, me ebenu kapiya alailame epate me opolo ilukuliona, ebe mabuma: Ya:sute ebenu ubilo me opono lumagi idima: eda:te me opamo ebo pawokaliya epono iyaiya temeteme ega:walo modoboa: tanalo wadenomamo ka:piyatawama:. Kalakala kawonomola, ebete ebenu ubi ma kunu iyatiya, ebete ebenu a:e tanalodo Kubadawano elawo kanakapuima:, mabu dopamo tete geyageyanomolo ebe dawate a:e wiya me opo epatamo ikalamenaki,^r ¹⁵iyo, piyate uwomua: tetelo ibino a:elao tanaloma: da:toletoleonamiya, Ya:sute ubi iyatiya ebe epo tole tanalono elawo magumune kowagailima:

¹⁶Ebema: Ya:sukono osiyodilole magumulo a me tanalo uminama:, ebete Unu Duliynomolono nopopi walubilia:no A:ibalayamakono walone gudi kapiya walubilinako. ¹⁷Me mabuma: me opolo piyate Ya:sukono ekakima: deda:ona, ebete ibino ololonomoma: nanitabonomolo ediya, iyo, gabo idite kitaniya: ebete epono kuba osiyodilole tanalo egebolelamete ka:dodolomatililaema: Numa:la:, ebete me opo lumagima: dediya, ebe mabuma: ebe Godotamo kalimagono ikameopino Watodawa kapiyanomoma: eba eda:nalo, ebete me opo epo nilakapolo kowalubilinama: Godotamo woko modobolo osiyodilonako. ¹⁸Iyo, Saitanate kebe epo kuba gabamo kowabuga:talenakole, Ya:suko ebe modobola ibi wadenomamo kowalubilinama: mabu dopamo ebete me opolo dokolinami, ebete atumu iyaiya tete epetapilo kuba gabamo wabuga:ta tanalodo temeteme iyatawanaki.

Ya:sukono Elawote Mosesekono Elawo Nodolina

3 ¹Ebema: naimano ekakiala:, Godote la: kebe epo ebenu talenapima: eda:oma: nago deka:la:mitiyala, modobola la: Ya:sukono tanalo

^o 2:10-11 Mat 25:40 ^p 2:12 Oale 22:22 ^q 2:13 Ais 8:17,18 ^r 2:14 1Yon 3:8; Awo 12:10

wadenomamo nemalagidilala: Ale kebe tabono iyaiya tanalo Godokono nanitabo iyatulame tanaloma: da:midilinama:, Ya:sute ebe tabo aimano tepo magumulo na:kodakodailamena. Iyo, ebe Godote a kowalubima: dupalibiya ebe dawala, mabu ebete ebenu kalima ikame tanalodo aimano kuba osiyodilole tanalo egeboleamenako, dopamo Godotamo kalimagono ikameopino Watodawate a Yu epo keba kunu kowalubinakile eba kunu.^s ²Nanitabola, potele ebe wade woko kosiyodiloma: ebe delawiya, Ya:sute ebe Kawodawano ubi tanalo bilibilinomamo a:tuduwatiya, dopamo Mosesete Godokono epo bilibilinomo kowalubilinama: ebetamo nanitabo woko dosiyodilonami eba kunu.

³Numa:la:, lumagi idite wade moto detemene, epate umite ebe moto muloma: a:kegelama:na:, wiyasiya iba:te moto etedawa kapiya mulodawama: keka:ima:na:. Ebema: nanitabola, Ya:sute Godokono wade motonomo etedawama: eba eda:nalo, modobola ale ebe ununomamo kadipatiye, wiyasiya ale Moseseko unamo akadipatema: mabu ebete Godokono moto ketiya:, ao, ebe motolo dilukulina ebe kapiya alailame magumulo ebe idima: eda:na. ⁴Ega:walo me tanalo idi a iyatawala, kebe iyaiya motote da:pola:na, ibino iyaiya etemoteopi atumu ba:ka:pola:na, iyo, idi kapiyate a:ka:tuwa: kapawokaliya:. Eba kunu me opolo da:pola:na ebe inamabu bilibilinomo atumu iba:te a:ka:tuwa: ibino ubilo kapawokaliya:, wiyasiya Godote ebe inamabu ebenu ubilo osiyodiloliya.

⁵Nanitabola, Godokono moto epo magumulo Moseseko ebe wade wokodawa idila, iyo, ebete Godokono ubi tanalo bilibilinomamo na:tuduwatanami. Ebe mabuma: Godote walone tetelo me opo epatamo kebe wadewade tabo da:kiyawaomene, Mosesete ebenu woko magumulo ebe iyaiya tanalo dopamo awokalilamenaki.^t ⁶Wiyasiya moto etedawa Ya:sukono tanalo eba kunua:. Ebe moto Namutudawano Gudula, ebema: piyate ebenu motolo woko dosiyodilona, ebete ebe wokopi bilibilinomono Watodawama: eda:na, iyo, ebete ebe tanalodo ebenu Nabiwino ubi tanalamo nanitabolo tuduwatanako. Ebema: me kawo tanalo numa:la:, kebe tetelo a nanitabokobi midipiate aimano wade wiya laema: olowiolo dilukulionama: ega:walo ale epetapino dowa tanaloma: tolea:no kodakodalo delamota:onama:, ebe tetelo a Godokono wade motoma: beda:onama:.

Nanitabokobi Midia:piate Godogodone Wade Wiya Lawea: Tanalo

⁷⁻⁸Ebe mabuma: Godokono Uliyanate ebenu Bukalo ma kunu gena,
 “La:imano ewoniate bulu opolo
 na Godotamo tudila:oma: ubia:noma: eda:iya,
 iyo, iba:te natamo wato kodakodanomoma: eba eda:olo,

^s 3:1-2 Yu Epo 4:14; 7:26; Nabas 12:7 ^t 3:5 Nabas 12:7

nale ibino kateneno ubi tanalo iba:tamo ikalamea:no
iba:te ebo geliya na nani Godoa:

La: wiyasiya naimano tabo ka:lo egelalo dolowiaema,
iba:te dopamo keba kunu kowageliye,
la: eba kunu akowagela:la:“

⁹ Eiye! Na Godote 40 ulamalo
ibi kebe tanalamo kowalubilinakimo,
iba:te ebe wadewade tanalo ulamenakiya,
wiyasiya kebe tetelo
nale ibino kuba wokino tanalamo tuduwata:no
iba:te ebo geliya na nani Godoa:!

¹⁰ Ebe tetelo nale ebe epatamo dowate negiyamo,
‘Iba:te na nanitabolo kowaloma:enena:
iyo, ibi ubia:nola
naimano Totomu Tabamo ka:tudila:oma:’

¹¹ Ebema: naimano dowa magumulo
nani tabonomo ma kunu giyamo,
‘Nale iba:tamo kebe opo ikalaema:
dopamo demalagidiliyamo,
na woki iyakobi midite,
ebene uwomua: tetelo

iba:te naimano Wade Ela Ami Opamo a:ka:nopila:oma:na:!’ ”^v

¹² Ebema: naimano nanitabokobi midipi ekaki, la: nanisiwale!
Modoboa: la: magumulo idite ebene tepo magumulo kuba kimalagidilo
eba wagilimilo Nani Igilodawa Godokono ubi tanalamo tuduwata:noma:
eda:te ebegodone da:bolobigamene. ¹³ Modobola la: wiyasiya egela
bilibilinomolo la:imano nanitabokobi midi magumulo epetapiate epetapi
nowalubiuinakiyala:, la: magumulo idite kuba osiyodilo tanalono a:da:
elemasigi tanalamo gate Godotamo wato kodakodama: eda:kapoma:
Nanitabola, Godote ebene Bukalo degena lumagite ka:lo egelalo ebene
tabo kolowima:, ebe tabono magumu a bilibilinomo mabuma: itana. ¹⁴ La:
numa:la:, a kebe nanitabokobi midi tanalo wagilimi mabune delawiyama:,
ale ebe atu tanalo magumulo kodakodalo eba lamota:onalo uwomu
apuamo da:nemaimioma:, ebe mabuma: Kelisote a bilibilinomo eba:go
kapimiya woko osiyodilopima: keka:imene.

¹⁵ Iyo, me mabuma: Godokono Buka tabote ma kunu gena,
“La:imano ewoniate Godotamo wato kodakodanomoma: eba eda:olo,
ebetamo tudila:oma: ubia:noma: eda:iya.

La: wiyasiya ebene tabo ka:lo egelalo dolowiaema,
iba:te dopamo keba kunu kowageliye,

“ 3:7-8 Maimi 17:7; Nabas 20:2-5; Oale 95:7-11 ^v 3:11 Nabas 14:21-23

la: eba kunu akowagela:la.”^w

¹⁶Ebema: Godokono tabo olowiote wiyasiya ebetamo ka:tudila:oma: ubia:noma: deda:iya, ebe epo bilibilinomo piyatela:ka? Ibi Mosesete Isipiti opone Godokono elawamo dowagailiya ebe epola.^x ¹⁷Ega:walo 40 ulamalo Godote piyatamo da:dowanami, ibi piyatela:ka? Ibi piyate bulu opolo ebetamo kubakuba tanalo dosiyodilolenakiya ebe epola, iyo, iba:te ebolo ebema: a:elaiya.^y ¹⁸Ega:walo Godote wade opo ikalaema: piyatamo nani tabonomo degiya, ibi piyatela:ka? Ega:walo ebete woki iyakobi midite ebe Ela Ami Opo uwomua: tetelo ikalaema: ubia:noma: eda:lo degiya, ebe tabo ebete kebe epono tanaloma: kegiyale? Numa:la:, ibi piyate ebetamo tudila:oma: ubia:noma: deda:iya ebe epola. ¹⁹Ebema: ale me kawo tanalo nanitabolo uima:, ebe epono nanitabokobi midia: mabuma: iba:te Godokono wade opamo ka:nopila:oma: ka:modobiya:

Godote Wade Ela Ami Opo Ebena Epo Mabuma: Dosiyodiliya

4 ¹Ebema: numa:la:, Godote dopamo aimano ewoniatamo kebe tabo nanitabolo kegiyale, ebe tabo ka:lo aimano tanaloma: bitana, iyo, ale ebena Wade Ela Ami opamo ka:nopila:oma: ebete modobo gabo atamo ikaeamiya. Ebe mabuma: modobola aimano ewonino tanalo eba malagidilolo ale tole tanalo lawete wadenomamo kilukulinamalema:, la: magumulo idite ebe Wade Ela Ami Opamo nopegama: ele gabo odidikapoma:. ²Nanitabola, a me tetelo Wade Tabo keba kunu kolowiyama:, aimano ewoniate atumu dopamo Godokono tabo eba kunu olowiya, wiyasiya ibino tabo olowio tetelo iba:te wade tanalo ebegodolo kumiya: mabu ebena tabo nanitabokobi midi tanalodo kelawiya:. ³Wiyasiya me tetelo a piyate Godoko nanitabokobi da:midinama: aimano tanalo eba kunua:, mabu a ebena Wade Ela Ami Opamo nanitabonomolo ka:nopila:omalema:, ebete atamo nani tabonomo keba kunu kegiyale eba kunu.

Nanitabola, Godote ebena ela ami tanaloma: ega:walo aimano ewonino tanaloma: me tabo dopamo egiya,

“Naimano dowa magumulo
nani tabonomo ma kunu giyamo,

‘Nale iba:tamo kebe opo ikalaema:
dopamo demalagidiliyamo,
na woki iyakobi midite
ebene uwomua: tetelo

iba:te naimano Wade Ela Ami Opamo a:ka:nopila:oma:na!’ ”

Numa:la:, Godote me tabo gea:no, dopamo ebete tobolo unu ega:walo me opo kawonomo iyalo tetenomolo osiyodilolete, ebe woko osiyodilo tanalo

^w 3:15 Yu Epo 3:7-8 ^x 3:16 Nabas 14:1-35 ^y 3:17 1Kol 10:10

sebeni egela tetelo dopoliya ela ebo amiti.^z ⁴Iyo, nanitabola, Godokono Buka tabono tanalo bilibilinomo magumulo sebeni egelano tanaloma: tabo idi ma kunu itana, “Godote ebenu woko bilibilinomo opoliyaotele sebeni egela tetelo ela amiti.”^a ⁵Ebenu ale me tanalo uima; Godokono Bukalo ebenu ela ami tanaloma: tabo idi ma kunu kitana, “Uwomua: tetelo iba:te naimano Wade Ela Ami Opamo a:ka:nopila:oma:na.”^b

⁶Numa:la, dopamo tetelo piyate Godokono Wade Tabo dolowiya, iba:te nanitabokobi midia:no ebenu tabamo ka:tudila:iya;, ebema: iba:te ibino wade tete anaetoamidate ebenu ela ami tanalamo ka:nopila:iya;. Wiyasiya kalakala kawonomola, me tetelo gigiyute a:iyamidalo itana epetapiate ebe atu ela ami tanalamo nanitabokobi midi tanalodo ka:nopila:oma:. ⁷Me tanalo ma kunula, ulama bilibilinomo epetapiate da:petolamiya Godote dopo epono wade tete anaetoamida tanalo eba malagidolonapelo, ebete epo epetapi mabuma: walo egela idi a:kiyatiya, ebe egela ebete ka:lo egelama: gena. Nanitabola, ebenu Bukalo kebe tabote ebe egela idino tanalo dawokalimina ale dopamo uima; iyo, Godote ebe tabo Da:ibidido ma kunu giya,

“La: wiyasiya ka:lo egelalo Godokono tabo dolowiaema, ebetamo wato kodakodanomoma: akoeda:oala!”^c

⁸Ebema: numa:la, piyate Godokono dopo tabo dolowiya, ebenu wokodawa Yosuwate ibi nanitabo ela ami tanalamo nemagataliyataleka; Godote walone tetelo wade egela idino tanaloma: Da:ibidigodone a:kegiyana:.^d ⁹Ebe mabuma: a me tanalo iyatawala, nanitabo ela ami tanalo idi Godogodolo bitana ebete ebenu epatamo kikalaema; iyo, ebete sebeni egelalo ebenu woko osiyodilo tanalone ela keba kunu kamitiyale, ale eba kunu ebe atu ela ami magumamo ka:nopila:omalema:. ¹⁰Ebema: nanitabola, kebe lumagite Godokono Nanitabo Ela Ami Opamo da:nopegamene, ebete ebenu woko osiyodilo tanalone ela ebo kanaimene, Godote dopamo ebenu woko osiyodilo tanalone ela keba kunu kamitiyale eba kunu.^e ¹¹Ebema: modobola a nanitabokobi midipiate woko osiyodilo magumulo elawonomoma: keda:omalema; ale ebe Ela Ami Opamo nanitabolo ka:nopila:oma; mabu piyate Godokono tabo dopamo dolowiya, iba:te ibino nanitabokobi midia: tanalodo ele gabo keba kunu ka:nodidiye, a bilibilinomo magumulo kapiya idite eba kunu negama: modoboa:.

¹²Me tanalo nanitabola, Godokono tabote eba igilonalo epono tepo magumulo woko elawonomamo osiyodilona, ilo kiyoiyo gilinomo keba kunula:ka: eba kunu, iyo, ebenu ilote gowelaono gili epetapi bilibilinomono ilo nodoilina. Ebema: Godokono tabote lumagino woki mabuamo opeganomo opeganako, ebe lumagino tepo magumuno woki

^z 4:3 Oale 95:11; Yu Epo 3:11 ^a 4:4 W Mabu 2:2 ^b 4:5 Oale 95:11 ^c 4:7 Oale 95:7-8

^d 4:8 Totomu 31:7; Yos 22:4 ^e 4:10 Yu Epo 4:4

ega:walo uliyanano woki wadenomamo kanagilamelema: Iyo, nanitabola, epagodolo da:pola:na, Godote ebe tepo magumuno ubi tanalo ega:walo kimalagidilo tanalo ebena tabamo eba anagilamelelamele, ebe iyaiya tanalo bilibilinomo ebo awokalilamenako.^f ¹³Ebema: numa:la:, Godote iyaiya tanalo bilibilinomo eba iyatawalo, epate ebegodone tanalo idi waminama; modoboa:, iyo, me opo kawonomolo ega:walo tobolo unulo da:pola:na ebete ebe tanalo bilibilinomo ebena balida:mo nanitabonomolo nulamena. Me mabuma: walone tetelo a bilibilinomate aimano osiyodilole tanalo magumulo tanalo idi kapiya waminama: gabo umia:no Godokono ololo apuamo eba kunu da:nemaimioma:, ebete a:ka:tuwa: aimano tanalo eba anagilameleamele, ale aimano kuba osiyodilole tanalono wiya uwate magumulo ale ebe odiyoboma: tabo idi gelama: a:ka:modoboma:

**Ya:sute A Mabuma: Godotamo Kalimagono
Ikameopino Unu Watodawanomoma: Deda:na**

¹⁴Me mabuma: ale epatamo kebe nanitabokobi midi tanalo kawokaliminakoma:, modobola a ebe tanalo kodakodanomolo katila:namalema:, mabu Ya:sute a mabuma: Godotamo kalimagono inamabu ikameopino Unu Watodawanomoma: eda:na, iyo, ebe Godokono Guduma: eba eda:nalo Godokono ololo apuamo a:nemaigiya uwomua: tetelo a kowalubinama:.^g ¹⁵Ebema: a mabuma: Godotamo kalimagono ikameopino Watodawama: deda:na, dopamo ebete me opolo eba okolinalo Saitanate tete epetapi bilibilinomolo ebetamo iyaiya kuba wabuga:ta gabodo ebetamo penaki, atamo keba kunu ka:penakole eba kunu. Nanitabola, Ya:sute ebe tanalone aimano apeno iyaiya elawoa: tanalo eba iyatawanalo, ebe mabuma: ebete a na:nilakapoiamena. Ebema: numa:la:, ale aimano elawamo kuba gabamo wabuga:ta tanalone alautioma: ka:modobona:, wiyasiya kalakala kawonomola, Ya:sute a walubima: modobola, mabu dopamo ebete Saitanatao tuduwata:no kapiya tete idilo kuba idi kosiyodiliya:.

¹⁶Me mabuma: modobola ale Godokono Kawo Elawodawano okoli baiamo tolea:no ka:nemaimiomalema: aimano kuba osiyodilole mabuma: ebena nilakapo ale ebo ka:nelaema: Iyo, nanitabola, a a:ka:tuwa: a walubilima: modoboa:noma: eba eda:onalalo, wiyasiya ebena nilakapo tanalote modobolo itana aimano kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo kegeboleaema:.^h

**Ya:sute Godotamo Kalimagono Ikameopino Unu Watodawanomoma:
Eba Eda:nalo Ebete Dopamo Demaigiya Ebe Watodawa
Idi Mekisadekako Keba Kunula:ka: Eba Kunula**

5 ¹La: iyatawalata, Godotamo kalimagono ikameopi magumulo ebete kebe dubu ibino Unu Watodawanomoma: keda:ma: delaemene,

^f 4:12 Epe 6:17; Awo 1:16; 19:13-15 ^g 4:14 Yu Epo 3:1; 10:23 ^h 4:16 Yu Epo 10:19

ebe dawate epono kuba osiyodilole mabuma: Godokono woko osiyodilo magumulo kalimagono inamabu ega:walo nilakapo inamabu ebetamo kikameomene. ²Ebema: numa:la:, ebe dubu modobola epetapino kuba osiyodilole mabuma: dowa:no Godokono nilakapo iba:tamo kawokalimene, mabu ebete ibino elawoa: tanalo iyatawanomola. Iyo, iba:te Godokono nanitabo tanalo iyatawaoa:noma: eba eda:onalo tete bilibilinomolo ele gabo dodidinaka, tete epetapilo Godoko kalakalakobi midima: ebete atumu elawoa:noma: keda:nako. ³Me mabuma: ebete kebe iyaiya tetelo kalimagono inamabu Godotamo epetapino kuba osiyodilole mabuma: dikameonakomene, ebe atu tetelo ebete ebena kuba osiyodilole mabuma: ba:kikameonakomene.ⁱ

⁴Nanitabola, Godotamo kalimagono ikameopi magumulo dubu idi ebe a:ka:tuwa: ebe unamo adipatelo Unu Watodawanomoma: eda: gobebobo a:kelaemene. Ao, Godote a:ka:tuwa: ebena ubilo ebe dubu kelaemene, ebete dopamo A:loniko keba kunu kelawiyale eba kunu.^j ⁵Ebema: Kelisote atumu, ebe Unu Watodawanomoma: eda: gobebobo laema: ebe a:ka:tuwa: ebe unamo kadipatiya:. Ao, Godote wiyasiya ebe eba walogolo ebetamo tabo ma kunu giya,

“A:ma: naimano Gudunomolata,
ka:lo na a:imano Nabiwima: eda:mo.”^k

⁶Ebena Godote ebena Bukalo ebena tanalo walo ma kunu kawokalimiya,
“Uwomua: tetelo

a:ma: natamo kalimagono inamabu ikanamonedawama:
beda:nama:ta,

Mekisadekate^l dopamo naimano wokodawama: keba kunu
keda:namile eba kunu.”^m

⁷Numa:la:, Ya:sute me opolo eba okolinalo ebe iyatawiya Godokono elawo modobola a:e temeteme magumulo ebena igilo ka:mula:ema:, ebema: ebete ipupago ebena tabo madodo unamo adipatelo Godoko ebo toweomiya. Ebe tetelo Godote ebena towetowe tabo olowite ebe nanitabolo owalubiya, mabu Ya:sukono okoli magumulo ebete ubi

ⁱ 5:3 Kalima 9:7; 16:6 ^j Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: me tanalo niyatawa, Mosesete Yu epo Isipiti opone demagataliya, ebe tetelo Godote epono kuba osiyodilole mabuma: Libai gu dubu uwatiya, iba:te ebetamo kalimagono inamabu ikameopima: keda:onama:. Ebena ebe Libai gu dubu bilibilinomo magumulo ebete Mosesekono naniwi A:loniko kapiya lawiya, ebete ebe wokopino Unu Watodawanomoma: keda:nama:, iyo, ebete ebe woko gobebobolo dopo lumagima: ediya. ^k 5:5 Maimi 28:1 ^l Buka ka:la:mioledawa, a:ma: Mekisadekakono tanalo wadenomamo iyatawama: dowagela:emene, modobola a:ma: Wagilamole Mabu Buka 14:17-24 numiye. Ebola a:ma: me kawo tanalo kuima:ta, Godote A:loniko ebena kalimagono ikameopino Unu Watodawanomoma: keda:ma: ebe lawea:no, iyalo tetenomolo me dubu idi Mekisadekate okolinami, iyo, ebete Yu epono ewono A:ibalayamako tetelo ebetamo demaigiya, Godote ebe ebena kalimagono ikameodawa idima: ebo ka:miya. ^m 5:6 Oale 110:4; Yu Epo 6:20; 7:1

iyatinami ebe a:ka:tuwa: ebe opamo eba iyatilo wiyasiya ebenu Nabiwi unamo kadipatema.⁷ ⁸Nanitabola, Ya:sute Godokono Guduma: eba eda:nalo wiyasiya kawokawo temeteme iyatawiya, iyo, ebete ebenu temeteme tanalone wadewade woki ebo uwatiya ebenu Nabiwino ubi tanalamo nanitabonomolo ka:tuduwatama: ⁹Ebenu ebete ebenu Nabiwino ubi tanalo bilibilinomo dopoliyaliya, ebe tetelo ebete modobonomoma: eba eda:nalo Nabiwino ubi tanalamo da:tudila:ona ebe epono igilo mula:lélame tanalono mabuma: ebo ediya, ¹⁰ega:walo ebe atu tetelo Godote ebe ebenu kalimagono inamabu ikameopino Unu Watodawanomoma: ka:miya, ebete Mekisadekako dopamo keba kunu keka:miyale eba kunu.

Godokono Tabono Magumu Iyatawa Tanalodo Wadenomamo Apepeo Tanalo

¹¹Nanitabola, nale la: me kawo tanalo kiyatulametama: tabo epetapi bilibilinomate nagodolo ba:pola:na, wiyasiya me tetelo modoboa:, mabu la: muloa: gudi keba kunula:ka: eba kunu eda:onamata. ¹²Eiye! La: Godokono tabo nanitabokobi da:mida:wiya, ebe tetene wagilimite tete geyageyanomo a:petiya, la: wiyasiya ebe tabono iyaiya iyatulame iyatawa tanalodo nanitabolo kapepeawenamia:. Ebe mabuma: la: me tetelo nanitabokobi midipi epetapino iyatulamepima: eda:oma: modoboa:, iyo, idawate la: nanitabokobi midi tanalono iyaiya dopo iyatulame tanalo walo na:kiyatulaema:ta la:le gudikapoma:. Ebema: la: a:lia:li gudi keba kunula:ka: ebako epoma: eda:onamata, mabu menokobiate iba:tamo nono kapiya ikalamenaka, iba:tamo nanitabo bae ikalame gabote kitana:.^o ¹³Numa:la:, ebako a:lia:li guduno iyatawate da:pesoma: eba eda:nalo, ebe modoboa: Godokono tuputupu tabono magumu nanitabolo lawete wade osiyodilo tanalo ega:walo kuba osiyodilo tanalo kanagilaema:, ¹⁴wiyasiya piyate nanitabokobi midi magumudo apepeote egege gudima: eda:o tanalo iyalo datepiya, ebe epate nanitabo bae naoma: modobola. Iyo, iba:te nanitabo bae nao tanalodo wadewade woki iyalo uwatiya, iba:te wadewade tanalo eba osiyodilolelo ibino ilukuli magumulo wade tanalo ega:walo kuba tanalo wadenomamo kanagilamenakoma:.

Nanitabokobi Midi Magumune Gudi Tanalo

6 ¹Ebema: modobola ale aimano ubi ma kunu kiyatimalema:, aimano nanitabokobi midi tanalo magumulo ale wadewade apepeo epono iyatulame tanalo nanitabolo kuwatema:, iyo, ale me tetelo nanitabokobi midi tanalono dopo iyatulame tabono iyaiya tanalo kawonomamo walo a:kemalagidilolema:. Nanitabola, la: ebe dopo iyaiya tanalo iyalo

ⁿ 5:7 Ma:t 26:36-46; Pil 2:6-8 ° 5:12 1Kol 3:1-3

iyatawaiyamata, ma kunu piyate ibi a:ka:tuwa: ibino elawamo Godoko kalakalakobi midima: woko dosiyodilona, iba:te ibino osiyodilole tanalone olobila:ote Godokono osiyodilo tanalo kapiya nanitabokobi na:midima:na;. ²Ega:walo dopo iyatulame tanalo idi ma kunu bitana, piyate ibino nanitabokobi midi tanalo awokalimilo Godogodone elawo laema: dowagelena, iba:te obamo waduba:midaole tanalamo ibino ape ukulaote epetapiate koto iba:tamo nowatiolaema:na;. Ega:walo dopo iyatulame tanalo idi ma kunula, a:elaopi bilibilinomate igilamo walo da:kemaimioma:na;, Godote ibino tanalo anagilamelelamete iba:tamo uwomua: teteno modobo wiya ebo kikalaemene. ³Ebema: numa:la;, me dopo iyaiya tanalo nale la: walo a:kiyatulametama, wiyasiya Godokono ubi tanalo atamo keba kunu kitanale, ale eba kunu oli iyatulame tanalo epetapi kapimiya kuwatemalema:.

⁴Eiye! Piyate ibino kuba osiyodilole tanalone Godotamo olobila:ote, ebene ibino nanitabokobi midi tanalone da:na:gudima:na;, iba:te nanitabokobi midi tanalamo walo keba kunu na:kolobila:oma:na:? Gabo puliyala, kitana:, mabu dopamo iba:te Godokono alo magumulo eba ilukulinalo, ebegodone demaigiya ebe gito ikame tanalo lawete wade golanomoma: ebo geliya. Iyo, Godokono Uliyanate iba:tamo da:piya, ebe tetene wagilimite ebete ibi ega:walo nanitabokobi midipi epetapi ibi bilibilinomo magumulo woko eba osiyodilonalo, ⁵iba:te Godokono Kawo Elawodawama: eda: tanalono elawo duminakiya ega:walo ebene tabo dolowionakiya ebe iyaiya tanalo golanomoma: ebo gelanakiya. ⁶Wiyasiya numa:la;, ebe tetelo iba:te ibino nanitabokobi midi tanalone eba nigudilo Godokono Gudu ginima:mo gito itiya. Eiye! Me tanalodo iba:te ebetamo ilipo awokala eba ikamelo epetapiate ebe gito malogutiya, dopamo kubakubapi epetapiate ebe kewa olotolowamo tupuguimilo ilipo keba kunu kikamiye eba kunu.^p

⁷Numa:la;, Godokono wade walubi tanalodo ulamate me opamo owonako, ebe mabuma: kebe pali damelalo wadewade nao inamabuate dapepeoma:na;, ebete ebe damela wadenoma: kegemene. ⁸Wiyasiya kebe damelalo nao inamabuate apepeoa:no kubakuba uwago ega:walo moeagopi inamabu a:ka:tuwa: ebe magumune demaimioma:na;, tete tatalila Godote ebe damela kubanomoma: gelo elamo gito kemadoemene.^q

⁹Naimano wade nanitabokobi midipi namutupiala;, nale me elawodopo tabo la:tamo eba kiyawautalo, wiyasiya na iyatawala la:imano igilo mula: tanalo magumudo la: kuba damela keba kunula:ka: eba kunua:, ebema: Godokono walubi tanalote la:godolo itananako. ¹⁰Iyo, Godoko ebe epono tanalo tuputupu gabodo danagilamelelamenako ebe dawala,

^p 6:6 Ma:t 12:31; Yu Epo 10:26-27; 1Yon 5:16 ^q 6:8 W Mabu 3:17-18

ebema: la: dopamo ebe mabuma: woko eba osiyodilonalo ebenu epo
 epetapiatamo nilakapo awokalimi tanalodo kebe wadewade tanalo
 kosiyodilola:wenakima, ebete ebe tanalo gito a:ka:dodolomatilimene.
 Nanitabola, la: me tetelo atu wade wokonomo ebe kosiyodilonamata,^r
¹¹ ebema: la: mabuma: naimano ubi kawonomote ma kunu itana, la:
 bilibilinomate nanitabokobi midi tanalodo uwomu teta:mo atu woko
 elawonomamo na:kosiyodiloniyala:. Me gabodo la: wade wiya laema:
 demakopela:wenama, ebe tanalote la:tamo nanitabolo ka:pemene.
¹² Ebema: na ubia:nola la: woko osiyodilo magumulo elawoa:noma:
 eda:oma:, wiyasiya na ubila piyate ibino nanitabokobi midi tanalo
 Ya:sutamoyiyatana, la: ebe epo eba ibamilatelenalo, la: la:imano
 nanitabokobi midi mabuma: temeteme uwate magumulo kodakodalo
 nelamota:onalala:. Iyo, eba kunu Godote kebe wade wiya la:tamo
 ikalaema: dopamo nanitabolo degiya, la: ebe wiya nanitabonomolo
 ka:nelaemamota.

**Godote Kebe Tanalo Osiyodiloma: Degemene
 Ebe Tanalo Nanitabolo Kosiyodilomene**

¹³ Numa:la:, Godote A:ibalayamako kowalubima: ebetamo nanitabolo
 degiya, ebe tetelo ebenu tabo ka:kodakodaima: ebete ebenu mailo
 ka:mite ebo giya, iyo, ebete me opo lumagino mailo ka:mia:no ebenu
 mailonomo ebe ka:miya mabu ebenu elawote epo bilibilinomono iyaiya
 elawo nodoilina. ¹⁴ Ebene A:ibalayamate Godokono tabo ma kunu
 dolowiya, “Nale a:ma: eba walubinalo a:imano walonepi kawonomamo
 ka: bilibililaemamo,”^s ¹⁵ ebe tetene wagilimite ebete ebe wade tanalo
 uima: nanitabokobi midi magumulo tete geyageyanomolo kalakalago
 makopelenami. Ebe mabuma: Godokono wade tetenomolo A:ibalayamate
 ebenu wade walubi tanalo nanitabolo umiya.

¹⁶ Iyo, a iyatawala, me opo epono apamineutei magumulo idawate tabo
 eba gitalo, ebenu tabo kodakodaima: kawodawa idino mailo deka:imene,
 ebe tetelo olowiopiate ebenu tabo nanitabokobi midite, ebene ibino
 apamineutei tanalote gito kolopoligomene. ¹⁷ Ebema: numa:la:, Godote
 me opo epono osiyodilo tanalo eba malagidilolo, ebete a nanitabokobi
 midipi walubima: ebenu nopo dawokalimiya, ebe tetelo ebete ebenu
 tabo kodakodaima: ebenu mailo ka:mite ebo giya. Ebe mabuma: a me
 tanalo iyatawanomola, Godote ebe nopono wade walubi tanalo atamo
 nanitabolo kikaema: ebenu woki walone iyakobi a:ka:midimene.
¹⁸ Iyo, Godoko a:da: elemasigidawa:, ebema: kebe tetelo ebete tanalo
 idi osiyodiloma: tabo nanitabolo degemene, ebete ebenu woki iyakobi
 midia:no ebe tanalo kosiyodilomene, ega:walo kebe tetelo ebete tabo eba

^r 6:10 Yu Epo 10:32-34 ^s 6:14 W Mabu 22:16-17

gitalo ebenu mailo deka:imene, ebete ebe tabo atumu akadikanalemene. Ebene Godokono nani tabo ge mabuma: ega:walo ebenu tabo kodakodaima: ebenu mailo ka:mi mabuma:, a piyate aimano igilo mula: tanalo laema: kuba osiyodilole magumune ebetamo dalautiyama:, ale ebenu tabo nanitabokobi eba midinalo elawo ebo lawenakoma:, ale aimano nanitabo igilo laema: olowiolo kemakopelena:.^t

¹⁹Ebema: aimano olowiolo makopele tanalote peno aga keba kunula:ka: eba kunu eba eda:nalo aimano tepo magumuno woki na:kodakodailamena, ale aimano igilo mula: baine gito wadauikapoma:. Ebene Godokono Unu Duliyomololo da:ena, aimano agate ebe Amamateno Iya Motono Talenanomo Bailo eba itanalo, ebenu alete Talena Bainomono kaliku ubilido petote a kodakodalo ebo matuoamoena, ebema: kalakala kawonomola, ebe agano ale kodakodanomola, a:ketegalemene.^u ²⁰Iyo, dopamo Ya:sute a mabuma: Amamate Motono Talena Bainomamo a:nopegiya, ebete Godotamo kalimagono ikameo tanalodo aimano kuba osiyodilole tanalo ka:negeboleaema:, ebema: nanitabola, ebe Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomoma: ediya uwomua: tetelo ebe woko gobebobolo kokolinama:, Mekisadekate dopamo Godokono wokodawama: keba kunu keda:namile eba kunu.

Godotamo Kalimagono Inamabu Ikameodawa Mekisadekakono Tanalo

7 ¹⁻²A:ibalayamako tetelo me dubu Mekisadekate Yelusalema kawo duliyomolono Kawo Elawodubuma: deda:nami ebe dubula, ega:walo ebe Ununomo Godotamo kalimagono ikameodawa idila. Nanitabola, me kawodawano dopo mailono magumu ebe ‘Tuputupu Okoli Kawo Elawodubula,’ ega:walo ebenu magumu mailo idi ebe ‘Milo Ikame Kawo Elawodubula’ mabu ebenu Yelusalema duliyomolono mailo magumu ebe ‘Milo Ikame Kawo Duliyomolola.’

Ebenu tete idilo A:ibalayamate netewa-netewa kawokawo elawodubago gowelaote wato kikopu delawiya, ebe tetelo ebete gowelao baine walo eba ka:pitalo, Mekisadekate eba:go palugote Godoko ebo paniya ebete A:ibalayamako wadenomamo kowalubinakoma:. Ebene A:ibalayamate ebenu dubago gowela tanalamo duwatiya, ebete ebe inamabu bilibilinomo anagilamolete epetapi teni apuapu magumune idi kapiya lawenaki, idi kapiya lawenaki, Mekisadekatamo ebo ikameiya.^v ³Numa:la:, Godokono Bukalo tabo idi kitana: me kawodawano tanaloma: a kiyatuaema:, ebema: a iyatawa: ebenu ewonino tanalo ega:walo ebenu menokola nabiwila ibino mailo, iyo, ebenu awokala tete ega:walo a:e tete atumu atamo kawokalilamena:. Eba kunu ebe Godokono Gudu

^t 6:18 Nabas 23:19 ^u 6:19-20 Kalima 16:2-3 ^v 7:1-2 W Mabu 14:17-20

keba kunula:ka: eba kunula, mabu uwomua: tetelo ebete Godotamo kalimagono ikameodawama: beda:namene.

⁴Ebema: numa:la:, me dubu Mekisadekako ebe beda: kawodawanomola:ka:! A Yu epo bilibilinomono ewono nabawi A:ibalayamate ebe tanalo eba iyatawalo, ebete Mekisadekako kowalogoma: gowela tanalamo duwatiya ebe inamabu bilibilinomo anagilamolete epetapi teni apuapu magumune idi kapiya lawenaki, idi kapiya lawenaki, ebetamo kalakalago eba kunu ikameiya. ⁵Ega:walo me tanalo idila. A Yu epo bilibilinomate A:ibalayamagodne pawokalaiyama:, wiyasiya a magumulo Libai gu dubate a:ka:tuwa: Godotamo kalimagono ikameopima: eda:ona. Ebema: ibi kowalubilima: a Yu epo epetapiate aimano woko wiya mani ega:walo inamabu anagilamolete teni apuapu magumune idi kapiya belaema:, idi kapiya belaema:, iba:tamo gito ikalamolenakoma:, mabu Godokono Totomu Tabote ebe tanalo kosiyodiloma: a niyatuamena.”

⁶Ebema: numa:la:, Mekisadekako Libai gudawama: keda:namia:, wiyasiya Libai gu epono ewono A:ibalayamate ebene inamabu bilibilinomo anagilamolete Mekisadekako kowalogoma: ebene apu ebetamo gito ikameiya, ebene ebe tetelo Mekisadekate Godoko aniya ebete A:ibalayamako kowalubinakoma:. Iyo, me dubu A:ibalayamako ebe Godote dopamo ebe kowalubima: potamo nanitabolo degiya ebe kawo dubula, ⁷wiyasiya Mekisadekate A:ibalayamakono tanaloma: Godoko daniya, a me tanalone niyatawaonama: me dubu idino elawote A:ibalayamakono elawo nanitabonomolo nodolina. ⁸Nanitabola, Libai gu epate Godotamo kalimagono inamabu ikameopima: eda:ona, ebema: a Yu epo epetapiate aimano woko wiya mani ega:walo inamabu anagilamolete ibino apuapu iba:tamo gito bikalamolenakoma:. Wiyasiya numa:la:, Godokono umi magumulo ebe Libai gu wokopiate kawokawopima: nanitabolo keda:ona: mabu ibi bilibilinomate ka:elaoma:na:, ebene Bukate wiyasiya Mekisadekakono tanalo ma kunu awokalimina, ebete kawo dawanomoma: eba eda:nalo ebene igilo tanalote kolopoligona:. Iyo, A:ibalayamate me tanalo eba iyatawalo Mekisadekako kowalogoma: ebene inamabu epetapi ebetamo gito ikameiya. ⁹Ebema: diyala, lumagite ebe tanalo eba malagidilolo ma kunu da:begemene, Libai gupiate ibino ewono nabawi A:ibalayamado Mekisadekako atumu a:kowalogiya. Iyo, nanitabola, A:ibalayamate ebene inamabu bilibilinomo anagilamole tetelo Mekisadekakono apuapu ebetamo dikameiya, ebe atu tetelo Libai gu epate ibino ewoniagodone inamabu atumu a:kikameiya. ¹⁰Ebema: numa:la:, Libaiko me opamo awokala:no, dopamo ebete ebene ewonino ape magumulo eba okolinalo, ebe tetelo A:ibalayamate Mekisadekago

^w 7:5 Nabas 18:21

dalugiya, Libaite ebe kawodawa ebena ewono nabiwa:go kapimiya ebo walogiya.

Ya:sute Mekisadekako Keba Kunula:ka: Eba Kunu Eda:na

¹¹Ega:walo me tanalo idila. Godote ebena Yu epo magumulo Libai gu dubu ebetamo kalimagono inamabu ikameoma: ibi kapiya duwatiya, ebe atu tetelo ebete Yu epatamo ebena totomu tabo epetapi bilibilinomo ikalamiya iba:te wadenomamo kilukulinama:. Ebema: Libai gu wokopino kalimagono inamabu ikameo magumudo epate wadewadepinomoma: neda:iyataleka:, Godote ebena iyanomo kalimagono inamabu ikameodawa idi akadipatiyana:. Wiyasiya Godokono ubilo idawate nanitabolo emaiyiya, ebe dawa ebe A:lonigodone^x da:pemaimiyya ebe Libai gu wokopi keba kunula:ka: eba kunua:, ao, ebe iyanomo wokodawama: eda:na, Mekisadekate dopamo keba kunu keda:namile eba kunu. ¹²Ebema: kebe tetelo Godote ebetamo kalimagono inamabu ikameoma: tagala wokopino gobebobolo oli wokodawa dadipatemene, ebe atu tetelo ebete tagala Totomu Tabono iyaiya tanalo iyabaiamo alomote oli Totomu Tabo ebena epatamo kikalaemene. ¹³⁻¹⁴Numa:la:, nale aimano Kawodawa Ya:sukono tanaloma: kiyawautamo, ebe Godote dadipatiya ebe oli wokodawala. Wiyasiya epo bilibilinomo iyatawala, me dubu Ya:suko Libai gudawa:, ebete Yuda gu magumune awokaliya, ega:walo ibi me tanalo idi atumu iyatawala, Godotamo kalimagono inamabu ikameoma: idawate Yuda gu magumune dopamo kemaigiya:, mabu Mosesete Godokono Totomu Tabo ebena Bukamo eba akulolelo, ebete Yuda gu epo kanaliya: ebako woko kosiyodiloma:.^y

¹⁵Ebema: numa:la:, nale da:kiyawautamo me tabono magumu ma kunu awokala, Godokono iyanomo kalimagono inamabu ikameodawa idi emaiyiya, ebe dawate Mekisadekate dopamo kebako dawama: keda:namile ebako dawama: keda:na. ¹⁶Iyo, Mosesete a dopamo da:totomuatiya Godotamo kalimagono ikameopiate Libai gu kapiya magumune kemaimioma:, ebe totomu tanalodo Godokono oli wokodawate ebena gobebobo kelawiya:. Ebete wiyasiya Godotamo kalimagono ikameodawano gobebobo lawiya, mabu ebete kebe igilago uwomua: tetelo dokolinamene ebe igilote elawo ebetamo ikamiya. ¹⁷Ebema: nanitabola, Godote ebena oli wokodawano tanaloma: ebena Bukalo tabo ma kunu iyatiya,

^x Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: me tanalo niyatawa, Libai gu epate Godotamo kalimagono ikameopima: eba eda:onal, ebete ibi bilibilinomo magumulo poko kelawiyale ibino Unu Watodawanomoma: keda:nama:, A:loniko ebe dopodawala. Ebema: A:lonikono walogabo apune ebena gudi magumulo idite ebena nabiwino woko gobebobo lawiya, ebene ebe dawate da:iya ebena gudi magumulo idite atu gobebobo kelawete, ebene ebe tanalote Ya:suko teta:mo ebo pemaigiya. ^y 7:13-14 Ais 11:1; Ma: 2:6; Awo 5:5

“Uwomua: tetelo

a:ma: natamo kalimagono inamabu ikanamonedawama:

beda:nama:ta,

Mekisadekate dopamo naimano wokodawama: keba kunu

keda:namile eba kunu.”

¹⁸⁻¹⁹Numa:la:, Godote dopamo kebe iyaiya Totomu Tabo Mosesedo a Yu epatamo dikaeamiya, ebe Totomuate ka:modobonamia: epo Godokono tuputupupinomoma: ka:midilinama:. Ebe mabuma: ebetamo kalimagono inamabu ikameopino tanaloma: da:pola:namiya, ebete ebe tagala Totomu iyabaiamo eba alomolo aimano kuba osiyodilole tanalo kegeboleaema: gabo idi ma kunu osiyodiliya, a wade wiyanomomo ebegodone kawonomamo laema: olowiolo demakopelenama:, ale ebe wokino tanalodo ebenu ololo apuamo kalakalago pelamenakoma:.^z

²⁰Ega:walo me tanalo idila. Dopamo tetelo Libai gu dubate Godotamo kalimagono inamabu ikameopima: eda:ote woko wagilimia:no, idite ibino tanaloma: Godokono mailo keka:miya: iba:te ebe woko ebenu elawamo kosiyodilonama:. ²¹Wiyasiya Ya:sute ebetamo kalimagono ikameodawama: dediya, ebe tetelo Godote ebenu mailonomo eba ka:milo ebetamo nanitabonomolo ma kunu giya,

“Na Kawodawa Godote a:imano wokoma:

naimano woki iyakobi a:ka:midimo,

mabu nale naimano mailamo

me nani tabonomo egemo,

‘Uwomua: tetelo

a:ma: natamo kalimagono inamabu ikanamonedawama:

beda:nama:ta.’ ”^a

²²Ebema: numa:la:, Godote epono kuba osiyodilole tanalo egebolelaema: kebe nopo dopamo diyatiya, ebe nopono elawote da:pesodopoma: eda:nami. Wiyasiya ebete me tetelo oli nopo da:kiyatiya, ebe nopote ebenu elawo mailamo demaigiya ebe mabuma: ebe elawote kawonomoma: eda:na, iyo, a nanitabokobi midipi me tanalome niyatawaonama: Ya:sute a mabuma: woko wadenomamo nosiyodilona.^b

²³Ega:walo me tanalo idila. Dopamo Godotamo kalimagono inamabu dikameonakiya ebe dubate bilibilinomoma: eda:onamiya, mabu ibi magumulo epetapi da:elaonakiya oli apepeo dubu epetapiate a:elaopino woko gobebobo gito kuwatanakiya. ²⁴Wiyasiya Ya:sukono tanalo iyanomola mabu ebete uwomua: tetelo eba okolinalo, ebenu kalimagono ikameo wokote Godotamo a:kolopoligonamene, iyo, lumagi idite ebenu gobebobo a:kelawenamene. ²⁵Me mabuma: piyate ebe magumudo Godotamo da:pelamenaka, ebe epono igilo ka:mula:lalaema: Ya:sukono

^z 7:18-19 Yu Epo 9:9 ^a 7:21 Yu Epo 5:6 ^b 7:22 Yu Epo 8:6; 12:24

elawote modobonomoma: eda:na, mabu ebete uwomua: tetelo eba okolinalo ibi mabuma: Godoko ba:toweomenakomene.^c

²⁶Ebema: kalakala kawonomola, me tetelo Ya:sute Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomoma: eda:na, iyo, ebe a:ka:tuwa: aimano modoboa: tanalo bilibilinomo magumulo a wadenomamo owalubinako. Nanitabola, ebete Godoko kalakalakobi midima: tuputupunomoma: eba eda:nalo, kuba osiyodilo tanalo idi ebegodolo kitana:, puliyanomola. Ebe mabuma: piyate me opolo kuba tanalo dosiyodilolenaka, Godote Ya:suko ibi bilibilinomo magumune iyabaiamo watiamidate ebe unamo ebo adipatiya ebete Unu Duliyomololo kokolinama:. ²⁷Ebema: numa:la:, Ya:sute Godotamo kalimagono inamabu ikameopino ununomo watowatopi epetapi keba kunula:ka: eba kunua:. Iba:te ibino kuba osiyodilole tanalo kegebolelaema: kalimagono inamabu Godotamo dopamo ikameote, ebene iba:te kalimagono inamabu epetapi epo mabuma: walo a:kikameonaka, wiyasiya Ya:sukono tanalo iyanomola. Ebegodolo kapiya kuba idite itana:no, ebe a:ka:tuwa: ebene ape kalimagono nilakapo inamabuma: midite Godotamo kapiya tetenomolo ebo ikamiya, ebema: nanitabola, ebene kalimate uwomua: tetelo modobo woko bosiyodilonamene.^d ²⁸Ebema: ale me kawo tanalo wadenomamo uima:, Godote atamo Mosesedo dikaeamiya ebe iyaiya Totomu Tabodo tete geyageyanomolo tuputupua: dubu epetapiate Godotamo kalimagono ikameopino ununomo watowatopima: eda:onamiya. Wiyasiya walone tetelo ebete ebe Totomu Tabo iyabaiamo eba alomolo ebene elawo mailamo nanitabonomolo ebo giya, ebene Gudu kapiyate ebetamo kalimagono ikameo woko gobebobolo kokolinama:. Nanitabola, ebe Gudute ebe woko osiyodilo tanalo wadenomamo iyalo iyatawate, uwomua: tetelo eba kunu bosiyodilonamene.

**Ya:sute A Mabuma: Godotamo Kalimagono
Ikameopino Unu Watodawanomoma: Deda:na**

8 ¹Ebema: nale kebe tabo ka:kiyawautamo, me ebe tabono kawo magumunomola, a nanitabokobi midipi mabuma: ebako wade wokodawanomote bokolina. Iyo, a mabuma: Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomoma: deda:na, ebe dawate Unu Duliyomolono Kawo Elawodawanomo Godokono tumudi apulo bokolina. ²Numa:la:, a Yu epono ewoni tetelo iba:te Godoko amamatema: sipi-goeogoeono tama awokowiamida moto idi ebo adipatiya, ebema: ibi mabuma: Godotamo kalimagono inamabu ikameopiate woko ebolo osiyodilonamiya. Wiyasiya a mabuma: kalimagono ikameo woko dosiyodilona, ebe dawate me opo epate detiya ebako motolo

^c 7:25 Lom 8:34 ^d 7:27 Yu Epo 5:3

kosiyodilona; ao, ebena woko osiyodilo bai ebe aimano Kawodawate Unu Duliyoumololo detiya, ebe nanitabo Amamateno Motono Talena Bainomola.

³Nanitabola, me opolo Godotamo woko dopamo dosiyodilonamiya, Godote ebe kalimagono inamabu ikameopino ununomo watowatopi ibino woko gobebobamo alomonaki, iba:te epo mabuma: iyaiya dabirole inamabuno kalima ega:walo nilakapo inamabu epetapi ebetamo gito kikameonakoma. Ebe mabuma: kalimagono ikameo woko a mabuma: dosiyodilona, modobola ebe Kawodawate wade tanalo idi atumu Godotamo na:kikameomene. ⁴Wiyasiya numa:la:, a mabuma: Unu Duliyoumololo woko dosiyodilona, ebe dawate Unu Duliyoumolamo odoloa:no me opolo nokolinataleka: ebete Godotamo kalimagono ikameodawama: a:keda:na:, mabu me opolo wokopi epetapiate eba ilukulinalo tete epetapi bilibilinomolo Godotamo nilakapo inamabu gito ikameonaka, Mosesete a Yu epono ewoni keba kunu ka:totomulatiyale eba kunu. ⁵Ebema: piyate me opolo woko dosiyodilona, ebe dubuno woko ebe aimano Kawodawate Unu Duliyoumololo dosiyodilona ebe nanitabo wokono uli keba kunula:ka: eba kunula. Eba kunu Mosesete Godoko amamateno sipi-goeogoeo tama awokowiamida moto dadipatiya, ebe motote Godokono Unu Duliyoumololo da:ena ebe nanitabo motono ulima: atumu keda:na. Iyo, ebe mabuma: Mosesete ebe moto bulu opolo ete wagilimia:no, dopamo Godote ebe ma kunu aniya, “Nale naimano nanitabo motono uli a:ma: Sainai Ununomo Damelalo keba kunu kiyatumitima, modobola a:ma:le na amamanateneno moto eba etelo motono iyaiya tanalo eba kunu nosiyodiloliye.”^e

⁶Nanitabola, Ya:sute me opo epo ega:walo Godoko ibi tetenomolo eba utinalo, kebe oli nopo kiyatiyale ebe nopono elawote tagala nopono elawo nodolina, iyo, Godote ebena oli nopodo kebe iyaiya walubi tanalo nanitabokobi midipiatamo ikalaema: nanitabolo degiya ebe tanalo wadewadenonomola, wiyasiya tagala nopono walubi tanalote nanitabolo kitanamia:. Ebema: numa:la:, eba kunu Godote ebena oli nopodo kebe kalimagono ikameo woko Ya:sutamo dikamiya, ebe wokono elawote atumu tagala nopono wokopino elawo na:kodoilina.^f ⁷Iyo, nanitabola, epono kuba osiyodilole tanalo kegebolelaema: tagala nopono elawote modobolo nitaniyataleka:, Godote walone tetelo nopo idi a:kiyatiyana:. ⁸Wiyasiya ebete ebena epono kuba osiyodilole tanalo eba ulamelo, ebena tagala nopono tanalo ibi walubilima: modoboa:noma: gelo tabo ma kunu kiyawaiya,

“Na Kawodawate gemo,
naimano Isalaela epo ega:walo Yuda epo mabuma:

^e 8:5 Kol 2:17; Yu Epo 9:23; Maimi 25:40 ^f 8:6 Yu Epo 7:22

- tete tatalila na oli nopo kiyatimamo.^g
- ⁹ Iyo, na ibino ewoni Isipiti opone wagailite
 ibi wadenomamo demagataliyamo,
 ebe tetelo nale kebe nopo iba:tamo diyatiyamo,
 ebe nopono tabamo iba:te nanitabolo ka:tudila:iya:,
 ebema: nale ibi gito miyapapaliyamo,
 ibi a:ka:tuwa: ibino ubilo iyaiya kowapata:lamenama:
 Wiyasiya na me tetelo oli nopo diyatimo,
 me nopono elawote iyanomoma: keda:mene.
- ¹⁰ Iyo, na Kawodawate gemo, tete netatali,
 na oli nopo naimano Isalaela epatamo
 ma kunu kiyatimamo,
 nale naimano iyaiya totomu taboma: ibi gito akanalemo,
 ao, na wiyasiya ebe totomu tabo ibino woki mabuamo
 ega:walo ibino tepo magumunomamo kalomolaemamo.
 Ebema: me osiyodilo tanalodo
 iba:te na kapiya ibino Godoma: eba ka:na:minalo,
 nale atumu ibi naimano nani epoma: ebo keka:la:imamo.
- ¹¹ Ebe tetelo ibi magumulo
 idite ebenu tamedawa ma kunu akanamene,
 ‘Modobola a:ma: Godoko a:imano Kawodawama: na:midiye.’
 Ao, idawate mako tabo ebenu namutudawatamo a:ka:kiyawamene,
 mabu ibi magumulo kawokawopi ega:walo egegepi atumu,
 ibi bilibilinomate tepo magumuno woki wadekobi iyalo a:midiliya,
 iba:te na ibino Kawodawama: nanitabolo ka:midininama:!
- ¹² Ebema: me tanalo nanitabola,
 ebe tetelo nale ibino kuba osiyodilole tanalo egebolelamete
 nale walo a:kemalagidilolelaemo.”
- ¹³ Ebema: modobola la: me tanalo wadenomamo nemalagidilala:
 Godote oli nopono tanaloma: tabo eba kunu da:kiyawaiya, ebe
 tetelo ebete dopamo diyatiya ebe nopo tagaladopoma: giya, ebema:
 nanitabola, me opolo kebe inamabuata tagaladopoma: deda:onaka, tete
 tatalila ebe inamabuno wade tanalote olopoligonomo olopoligote gito
 kalatidioma:na:

Tagala Nopono Tanalamo Godoko Amamate Tanalo

9 ¹ Numa:la:, Godote dopamo kebe nopo kiyatiyale, ebe tagala nopono
 pukalate na:pola:namiya, epate ebe amamate moto etete ebe ebolo
 keba kunu nakamamatenakoma:na:^h ² Ebene epate ebe pukalamo
 ka:tudila:onama: Godoko amamateno sipi-goeogoeo tama awokowiamida

^g 8:8-12 Yel 31:31-34 ^h 9:1-2 Maimi 26:1-30; 25:23-40

moto ebo adipatiya, ebe moto gulo netewa tetete na:pola:nami. Ebene Godoko amamatema: wokopiate motono dopo apulo ditanami ebe kaliku ubilido me motono dopo teta:mo ebo nopila:onakiya. Ebe dopo teteno mailo ebe Talena Baila, ebe magumulo alo kapiyate eba itanalo patapatate atumu na:kitanami, ebene ebe patapata unulo wokopiate talena bae Godotamo dikameonakiya ebe baete ebolo na:pola:nanakiya.

³Ebene moto gunomolo tete idite na:kitanami, ebe teteno mailo ebe Talena Bainomola, ega:walo ebe talena baino dopo apulo kaliku ubili idite na:kitanami, ebe talena bailo talena inamabunomate waminale magumulo wadenomamo ka:pola:nama.ⁱ ⁴Ebema: ebe Talena Bainomolo me netewa inamabuete na:pola:nami, Godoko watidilono golodo patapata ega:walo ebete dopamo diyatiya ebe nopono golodo Talena Bokose. Ebene golodo patapatano tanalo ma kunula, elate ebe patapata unulo eba waelo modobodawanomote Godoko watidilono wade nibo tuwae inamabu elamo ebo aminaolenaki. Ega:walo Godokono Talena Bokoseno tanalo ma kunula, ebe Bokose magumulo ebete kebe anoano inamabuamo aimano ewoniatamo ebene elawo dawokalimiya, me ebe netewa-kapiya inamabuete na:ka:pola:nami—ma:na mailagono bae golodo kalili, ega:walo A:lonikono tanaloma: ebene gaubune wuiate a:ka:tuwa: da:pemaimiya ebe gaubu, ega:walo Godote kebe nokola unamo ebene kawokawo Totomu Tabo dakuloliya ebe netewa nokolala.^j ⁵Ebene Godokono Talena Bokose unulo kelamota:nama:, wokopiate netewa iya ololonomo nopopi golodo inamabuamo osiyodilotele ebamo gito alomiya. Ebe nopopi ebe tamuagopila, ebene ibino tamu tupuguilamelo eba lamota:nalo iba:te ebe Talena Bokose ebo mula:namiya. Nanitabola, ebe Bokose ununo tete ebe talenanomola, mabu Godote ebolo eba okolinale epono kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo ebo egebolelamenaki.

Wiyasiya naimano tabo olowiopiala:, la: niyaniyata. Nale me sipi-goeogeo tama awokowiamida motono tanalo epetapi bilibilinomoma: la: kiyatulametama: me tete wadenoma: kegea.^k

⁶Numa:la:, nale motono kapiyakapiya inamabuma: la: diyatulametama, ebe inamabu ebe wokopiate Godokono tabamo tudila:ote ebe amamatema: dalomiya ebe inamabula. Ebema: Godotamo kalimagono inamabu ikameopino tanalo ma kunula, iba:te egela bilibilinomolo me motono dopo tete magumamo opila:onakiya ibino iyaiya woko Godotamo kosi-yodilolenama:.^l ⁷Wiyasiya wokopi magumulo ibino

ⁱ 9:3 Maimi 26:31-33 ^j Buka ka:la:mioledawa, a:ma: ubi diyata:emene me tanalono iyaiya oi wadenomamo kiyatawama:, modobola a:ma:le ma:na mailagono baeno tanaloma: Maimi 16:1-36 numiya, ega:walo a:ma:le A:lonikono gaubuno tanaloma: Nabas Ka:la:miole 17:1-11 numiya, ega:walo Godote netewa nokola unamo ebene kawokawo Totomu Tabo dakuloliya ebe tanaloma: a:ma:le Maimi 34:1-28 na:kumiya. ^k 9:5 Maimi 25:18-22
^l 9:6 Nabas 18:2-6

Unu Watodawanomo kapiyate modobola moto gunomolo ditanami ebe Talena Bainomo magumamo ka:nopegama:, iyo, ulama bilibilinomo magumulo kapiya tete idinomolo ebe a:ka:tuwa: wade gautu-goeonomono kalimago ebamo tonaki. Ebene ebe ega:walo ebenu epo bilibilinomo, iba:te iyatawaoa:noma: eba eda:olo ebe ulama kawonomolo kebe iyaiya kuba dosiyodilolenakiya, Godote ebe kuba bilibilinomo kegebolelaema: wokodawate kalima ebetamo ebo nikameonaki.^m ⁸Ebema: ebe dawano woko osiyodilo tanalodo Godokono Uliyanate a me tanalo niyatuaмена, dopamo Godoko amamateno sipi-goeogoeo tama awokowiamida motote da:enami, ebe tete geyageyanomolo epate Godokono Talena Bainomamo nopila:oma: gabote a:iyamidalo kitanamia:

⁹Ebema: numa:la:, tagala nopono Godoko amamateno iyaiya tanalo ebe ulima: eda:ona, iyo, tagala nopono tanalote me teteno oli nopono magumu atamo nakawokalimina. Ebe mabuma: a me tanalo iyatawala, dopamo tetelo epate Godoko amamatema: ebetamo iyaiya dabirole inamabuno kalima ega:walo nilakapo inamabu epetapi dikameonakiya iba:te ebe tanalodo ka:modobonamia: ibino tepo magumuno woki tuputupunomoma: ka:midilima:.ⁿ ¹⁰Iyo, nanitabola, a Yu epagodolo dopamo da:pola:namiya ebe Godoko amamateno pukalate nao inamabuno tanalo, ega:walo obo nio tanalo, ega:walo ape ukulale tanalo, ebe iyaiya unu tamano tanaloma: epo iyatulamenakiya. Wiyasiya numa:la:, tagala nopono pukalate tepo magumuno woki tuputupuilaema: epo kiyatulamiya:, ebema: Godote ubi ebo iyatiya ebe pukalate ebenu oli nopo iyati teta:mo pola:nate ebo kolopoligoma:

Kelisokono Kalimate A Mabuma: Woko Modobonomolo Dosiyodilona

¹¹Ebema: kalakala kawonomola, mabu Kelisote Godokono oli nopo iyati tanalodo piya, ebenu ebe Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomoma: eba eda:nalo, Godokono wadewade walubi tanalate ebegodone atamo pemaimionaka. Iyo, ebete a mabuma: kebe oli motolo woko dosiyodilona, ebe motote me opolo a:ena:no ebe Unu Duliyomololo da:ena ebe Godoko Amamateno Motola, ebema: ebe motono wade tanalote aimano ewoniate dopamo detiya ebe motono wade tanalo nanitabolo nodolina. ¹²Ebenu Kelisote kapiya tetenomolo ebe motono kaliku ubilido Talena Bainomamo da:nopegiya, ebete a mabuma: gautu-goeogoeo ega:walo kau-goeogoeono kalima Godotamo ka:nikameiya: . Ao, ebete ebe tetelo ebenu kalimanomo nikamiya ebete aimano igilo uwomua: tetelo ka:mula:leamenama:

¹³Nanitabola, dopamo tetelo piyate Godokono motolo woko dosiyodilonamiya, iba:te gautu-goeogoeo ega:walo kau-goeogoeono

^m 9:7 Kalima 16:2-34 ⁿ 9:9 Yu Epo 10:1-2

kalima Godotamo eba ikameolo kalima epetapi ebe amamatepi unamo ebo anamogamidaolenakiya, ega:walo iba:te atumu kebe kau-goeogoeo egege Godotamo ikameoma: elamo demadolamenakiya, ebe kau-goeogoeono wibu obago kapiyailamete epo unamo walo gito kanamogamidaolenakiya. Iyo, me gabodo wokopiate epono unu tamano iyaiya modoboa: tanalo iba:godone iyabaiamo ebo wagaililamenakiya, Godote iba:tamo talena iyatilamea:no ebe amamatema: ka:pelaema:.^o

¹⁴Ebema: numa:la:, ibino osiyodilole tanalate unu tamano iyaiya tanalo kapiya wadekobi midilinakiya, wiyasiya Ya:sute ebene kalimamo dosiyodiliya ebe tanalono elawo beda: kawonomola:ka:! Iyo, ebene kalimate aimano tepo magumuno iyaiya modoboa: tanalo ka:tuputupuilaemene, ebema: ale woki walo a:kiyatima: aimano iyaiya osiyodilole tanalodo aimano unu tama kapiya ka:modoboilaema:. Nanitabola, unu tama wadekobi midi tanalodo lumagite nanitabo igilo a:kelaemene, iyo, ebete Godoko amamatema: nanitabo gabo a:kuimene.^p

¹⁵Ebema: kawo tanalo ebe ma kunula, Kelisote Godokono oli nopote atamo pemaigama: gabo osiyodiliya, mabu ebete ebene ubi ma kunu iyatiya, Godote kebe epo ebene epoma: eda:onama: deka:la:mioliya, iba:te ibino uwomua: teteno wade wiya ebegodone kuwatema:, ebete dopamo nani tabonomo keba kunu kegiyale eba kunu. Iyo, Kelisoko ubila piyate tagala nopono tetelo kuba tanalo dosiyodilolenakiya, ebete ebe epo ebene kalimamo wiyakobi midilite kuba osiyodilole tanalono elawo magumune kowagailimene.

¹⁶Ega:walo me tanalo idila. Me opolo epetapino osiyodilo tanalo ma kunula, inamabu bilibila:go dubute a:ea:no dopamo ebete ebene gudino tanaloma: nopo kiyatimene, iba:te ebene a:e tetelo ebene inamabu bilibili keba kunu na:kuwatema:na:. Ebema: ebene a:e tetete ebetamo nanitabolo da:pemene, ebene guda:te ebe nopo iyati tanalodo nabiwigodone wadewade tanalo ebo kuwatema:na:. ¹⁷Wiyasiya nanitabola, ebe inamabu bilibila:godawate a:ea:no, ebete diyatiya ebe nopodo gudu idite inamabu kapiya idi gito a:kelaemene, iyo, ebete igilolo eba okolitalo ebe nopono elawote a:kitanamene wiyasiya ebe dubuno a:e tanalo kapiyado kodakodama: keda:mene.

¹⁸Ebema: Godote atumu eba kunu kosiyodiliya, ebene epatamo dopo nopo diyatiya ebene wokodawa Mosesete dabi inamabu idi danakapumiya, ebe tetenomolo ebe nopono elawote ebe inamabuno a:e tanalodo ebo wagilimiya. ¹⁹Iyo, ebe tetelo Mosesete Godokono ubi tanalamo tuduwatate, dopamo ebene Totomu Tabono iyaiya tanalo bilibilinomo epo ebo analiya. Ebene ebe tanalo dolopoligiya, ebete kau-goeogoeo epetapi anakapulamete ibino kalima obago kapiyailamete,

^o 9:13 Kalima 16:15-16; Yu Epo 10:4; Nabas 19:9,17-19 ^p 9:14 1Pit 1:18-19

Godokono Totomu Tabo Buka unamo ega:walo epo unamo gito anamogamidaoliya, ebe tanalo ebete oli katomo idino paago ega:walo sipi-goeo tamano kalimakalima ipago osiyodiliya, Godote ebe keba kunu ka:totomutiyaale eba kunu.⁹ ²⁰ Ebene Mosesete ebe tanalo eba osiyodilolo epo ma kunu analiya, “Godote ebenu nopo la:tamo diyati, me kalimate ebe nopo kodakodaimi, ebema: la:le ebe nopono tabono tanalo bilibilinomamo na:tudila:onakiyala:.” ²¹ Ebe tetelo ebete kalima epetapi Godoko amamateno sipi-goeogoeo tama awokowiamida moto guamo eba anamogamidaolelo, kebe talena inamabu ebolo da:pola:namiya ebe inamabu bilibilinomo unamo ebete atumu ebo kanamogamidaoliya.⁷ ²² Ebema: numa:la:, Godote dopamo kebe Totomu Tabo epatamo dikalamiya, ebe Totomu Tabote a niyatuamena, kalima anamogamidaole tanalo kapiyado me opono inamabu magumulo epetapi bilibilinomate talenama: keda:oma:na:, ega:walo dabi inamabu idino kalimate ka:kaliyaoa:no Godote epono kuba osiyodilole tanalo a:kegebolelaemene.⁵

²³ Ebema: nanitabola, Godoko amamateno motolo dopamo da:pola:namiya ebe inamabu ebe Unu Duliyaomololo da:pola:na ebe nanitabo amamate inamabuno uli keba kunula:ka: eba kunula. Iyo, me opo inamabuno tanaloma: ibino talenate dabirole inamabuno kalimano tanalodo keba kunu kawokalaiye, eba kunu Unu Duliyaomololo da:pola:na ebe inamabuno talenate atumu kalimano tanalodo kawokalaoma:na: Wiyasiya kapiya tanalote iyama: eda:na, Unu Duliyaomolono talenate kawokalama: me opono dabirole inamabuno kalimate ka:modobona:, iyo, Unu Duliyaomolono inamabuate Unu Duliyaomolono wade kalimanomo kapiyado talenama: keda:oma:na:.^t ²⁴ Ebe mabuma: me opolo da:enami Kelisote ebe Godoko amamateno motono Talena Baiamo ka:nopegiya:, ao, ebete iyatawiya me opolo da:ena ebe moto ebe Unu Duliyaomolono nanitabo amamate motono ulima: eda:na. Ebema: kalakala kawonomola, ebete a mabuma: Unu Duliyaomolamo a:nopegiya, iyo, me tetelo ebete Godokono ololo apulo uwomua: tetelo ebolo bokolinamene.

²⁵ Ega:walo me tanalo idila, Kelisote Unu Duliyaomololo eba okolinalo ebete ebenu kalima Godotamo iyaiya tete epetapilo walo a:kikamenakomene. Iyo, kebe epate me opolo kalimagono ikameo woko dosiyodilonakiya ebe wokopi keba kunula:ka: ebe eba kunua:, mabu dopamo ebe wokopi magumulo ibino Watodawate a:ka:tuwa: ulama bilibilinomolo kapiya tetenomolo Talena Bainomamo eba nopegalo dabirole inamabuno kalima Godotamo ebo nikameonaki. ²⁶ Ebema: nanitabola, Kelisote eba kunu me opo woko dubuma: nediyataleka:, ebete me opo osiyodilo mabune wagilimite me teta:mo pemaiga tete

⁹ 9:19-20 Maimi 24:6-8 ^t 9:21 Kalima 8:15,19 ^s 9:22 Kalima 17:11 ^t 9:23 Yu Epo 8:5; 10:1

epetapi bilibilinomolo a:e temeteme magumudo ebenu kalima Godotamo bikameonanakona: . Wiyasiya ebenu tanalo eba kunua: . Ao, me opono uwomu tete tatalima: eba eda:nalo, ebete kapiya tetenomolo pemaigate ebe a:ka:tuwa: ebenu ape kalimagono nilakapo inamabuma: ebo midiya, ebete ebenu a:e temeteme magumudo a bilibilinomono kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo nanitabolo kowataeama:.”

²⁷Nanitabola, me opo epo bilibilinomono tanalo ma kunula, lumagi idite kapiya tetenomolo a:ete, Godote modobo wiya ebetamo kikaema: ebenu iyaiya osiyodilole tanalo ebo kanagilamelemene. ²⁸Ebema: numa:la:, Kelisoko ebe atumu, kapiya tetenomolo ebe a:ka:tuwa: ebenu ape kalimagono nilakapo inamabuma: da:midiya, epo epetapi bilibilinomono kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo alomonomo ebo alomolamiya. Ebe mabuma: ebete walo da:ka:pemene, ebe tetelo ebete epetapino kuba osiyodilole tanalo egebolelaema: walo a:ka:pa:emene, ao, ebe tetelo piyate ebenu pe tanaloma: olowiolo demakopelena, ebete ebe epono igilo nanitabolo mula:lelamete uwomua: tetelo iba:go bokolinamene.

**Kelisokono Kalimate Aimano Kuba Osiyodilole
Mabuma: Kapiya Tetenomolo Dekaka:liya**

10 ¹Numa:la:, Godote a Yu epono ewoniatamo dikalamiya ebe Totomu Tabono tanalate kebe iyaiya tanalo kawokalilamiyale, ebe tanalo ebe Unu Duliyomololo da:pola:na ebe wadewade tanalono uli keba kunula:ka: eba kunula, iyo, walone tetelo ale ebe nanitabo igilono iyaiya tanalo Godogodone ka:nuwatemalema: . Ebema: nanitabola, dopamo tetelo wokopiate ulama epetapi bilibilinomolo kalimagono inamabu Godotamo walo ikameonakiya, walo ikameonakiya, eba kunu wagenamiya, wiyasiya ebe kalimagono ikameo tanalate ka:modobonamia: Godoko amamatema: da:pelamenakiya ebe epono tepo magumuno woki ka:tuputupuilaema: . ²Iyo, dopamo tetelo ibino Godotamo kalimagono ikameo tanalate ibino iyaiya kuba osiyodilole tanalo nanitabolo negebolelamiyataleka:, iba:te ibino tepo magumulo kuba itana: tanalo eba iyatawanalo tete idilo kalimagono inamabu ebetamo walo a:kikameiyana: . ³Wiyasiya ibino osiyodilo tanalo eba kunua: . Ulama epetapi bilibilinomate eba petolamelo, iba:te Godotamo kalimagono inamabu ikameo tanalodo ibino tepo magumulo ebo iyatawaonakiya, ibi kuba osiyodilolepila, ⁴mabu me tanalo nanitabola, kau-goeogoe ega:walo gautu-goeogoeono kalimate ka:modobona: epono kuba osiyodilole tanalo egebolelamete ibino tepo magumune iyabaiamo nanitabonomolo kowatalaema:.”

” 9:26 Yu Epo 10:10 ” 10:4 Yu Epo 9:13

- ⁵Me mabuma: Kelisote me opamo pea:no wiyasiya ebene pe tete tatalima: eba eda:lo, ebete Godotamo ma kunu giya,
 “Inamabuno kalima ega:walo nilakapo inamabu epetapi epagodone uwatema;
 a:ma: a:imano ubi nanitabolo kiyata:wena;
 ebe mabuma: a:ma:le naimano ape natamo ikanamiyata,
 nale ibi mabuma: naimano ape kalimagono nilakapo inamabuma:
 midite a:ma:tamo kikametama.”
- ⁶Nanitabola, epate dabiote inamabu elamo madolamete a:ma:tamo dikameotanaka,
 ebe ikameo tanalate a:ma: kalakalakobi ka:miditana;
 iyo, ibino iyaiya kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo kowatalaema;
 a:ma: kalimagono inamabu iba:godone uwatema: ubia:nola.
- ⁷Ebema: nale ebe tanalo eba iyatawalo negemo,
 ‘Na mela, a:imano ubi tanalo nanitabolo kosiyodiloma;
 iyo, a:ma:le a:imano Totomu Tabono Bukalo
 nale kebe tanalo kosiyodiloma: dawokalimina,
 na ebe tanalo nanitabonomolo kosiyodilomamo.’ ”
- ⁸Ebema: nanitabola, me tabo kiyawao magumulo Kelisote dopamo negiya, “Godo, epono kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo kowatalama:ema:, a:ma:le iyaiya inamabuno kalima ega:walo nilakapo inamabu epetapi ega:walo dabiote inamabu epetapi elamo demadolamenaka, ebe inamabu iba:godone uwatema: a:ma: ubia:nola, iyo, iba:te ebe iyaiya ikameo tanalodo a:ma: kalakalakobi ka:miditana:.” Iyo, nanitabola, epate ebako inamabu Godotamo ikameoma: ebene Totomu Tabote ibi na:totumulatelena, wiyasiya Kelisote Godokono tepo magumuno nanitabo tanalo eba iyatawalo, ebete ebe inamabu uwatema: ubia:noma: ebema: giya. ⁹Ega:walo ebete me tabo idi moga:melo na:kegiya, “Na mela, na a:imano ubi tanalo nanitabonomolo kosiyodilomamo.” Ebema: kalakala kawonomola, Godote dopamo kebe nopo kiyatiyale, Kelisote ebene kalimagono ikameo tanalodo ebe tagala nopono kalimagono ikameo tanalo iyabaiamo eba iyatilo oli nopo idi ebo kodakodaimiya. ¹⁰Iyo, Ya:su Kelisote Godokono ubi tanalamo eba tuduwatalo ebene ape kapiya tetenomolo kalimagono nilakapo inamabuma: midite ebetamo dikamiya, ebete ebe tanalodo a nanitabokobi midipi bilibilinomono kuba osiyodilole tanalo egeboleamete a ebene wade-talenapima: ebo midiya.^x
- ¹¹Nanitabola, dopamo tetelo Godotamo kalimagono ikameopi magumulo ibi bilibilinomate egela bilibilinomolo ibino woko eba osiyodilonalo, tete epetapi bilibilinomolo atu kalimagono inamabu

^w 10:5 Oale 40:6-8 ^x 10:10 Yu Epo 9:12

ebetamo ebo ikameonakiya, mabu ebe kalimagono ikameo tanalate modoboa: epono kuba osiyodilole tanalo egebolelamete ibino tepo magumune iyabaiamo nanitabonomolo kowatalaema.^y ¹²Wiyasiya kalakala kawonomola, Kelisokono tanalo iyanomola. Ebete epo bilibilinomono kuba osiyodilole mabuma: ebena ape kapiya kalimagono nilakapo inamabuma: midite Godotamo ebo ikamiya, ebema: uwomua: tetelo iba:godolo kuba idite walo a:kitanamene. Nanitabola, ebe woko dopoliya ebete tote Godokono tumudi apuamo nokolite, ¹³ebene ebete ebolo ebena Kawo Elawodawano tetete awokalama: makopelena, iyo, ebe tetelo eba:go da:gowelaona Godote ibi ebena agowa puti baima: nanitabola ka:midilimene.^z ¹⁴Ebe mabuma: Kelisote ebena ape kapiya tetenomolo kalimagono nilakapo inamabuma: da:midiya, ebe gabodo ebete kebe epono kuba osiyodilole tanalo kegebolelamiyale ebete ibi Godokono talenapima: ebo midiliya, iba:te uwomua: tetelo eba kunu tuputupupinomoma: keda:onama:

¹⁵Ebena Godokono Uliyanate ebena Buka tabono tanalamo Kelisokono wade osiyodilo tanalo atumu kawokalimina, iyo, ebena dopo tabote ma kunu itana,

¹⁶“Na Kawodawate negemo, tete tatalila,
na oli nopo naimano epatamo ma kunu kiyatimamo,
nale naimano iyaiya totomu taboma: ibi gito akanalemo,
ao, na wiyasiya ebe totomu tabo ibino tepo magumunomamo
ega:walo ibino woki mabuamo kalomolaemamo.”^a

¹⁷Ebena ebete tabo moga:melo walo na:kegena, “Uwomua: tetelo nale ibino egege ega:walo kawokawo kuba osiyodilole tanalo walo a:kemalagidilolenamo.”^b ¹⁸Ebema: nanitabola, Godote epono kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo eba kunu egebolelamete da:dodolomatililaemene, ebe tetelo epono kuba pola:lamena:no iba:te ebetamo kalimagono inamabu walo a:kikameonama:na:

Ya:sute Gabo Osiyodiliya Nanitabokobi Midipiate Godoko Niyakabonomamo Ka:pelaema:

¹⁹Ebema: naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, ale Godoko amamatema: Ya:sukono kalima ka:ka:liya tanalodo ebena Talenanomo Baiamo tolea:no ka:nopila:omalema:.^c ²⁰Nanitabola, ebete a:e magumulo ebena ape Godotamo dikamiya, ebete Talena Bainomo kaliku ubili ebo a:iyamidiya ale ebamo ka:nopila:oma:, mabu ebena ikameo tanalodo ebena ape ebe kaliku ubili keba kunula:ka: eba kunu ediya, iyo, ebete kebe oli gabo atamo dosiyodiliya, ebe gabo ebe uwomua: teteno igilo gabola.^d

^y 10:11 Maimi 29:38 ^z 10:13 Oale 110:1 ^a 10:16 Yel 31:33; Yu Epo 8:10

^b 10:17 Yel 31:34 ^c 10:19 Yu Epo 4:16 ^d 10:20 Mat 27:51

²¹Ebema: kalakala kawonomola, Unu Duliyomololo da:ena ebe Godoko Amamate Motolo Ya:sute ebetamo a mabuma: kalimagono ikameopino Unu Watodawanomoma: eda:na, ebene piyate ebe motolo Godoko damamatena ebe ebe epo bilibilinomono ulamedawala.

²²Ebe mabuma: modobola aimano tepo magumulo woki bilibili tanalote itana:no, ale woki bilibilia:noma: eba eda:onalo aimano nanitabokobi midi tanalodo Godoko niyakabonomamo ka:nemaimiomalema:. Nanitabola, Kelisote dopamo aimano tepo magumamo ebena kalima danamogamidaoliya, ebema: me tetelo aimano tepo magumuno wokite kuba osiyodilolepima: keka:mina:, ega:walo ale me tanalo idi iyatawala, ale aimano apeno daleyala tanalo atumu ka:kukulaleama: obama iyalo a:niwitiyama:.^e ²³Ega:walo ale kebe wade wiya Godogodone laema: olowiolo demakopelenama:, modobola ale ebe wade tanaloma: nani tabo epatamo eba kiyawaonalo ebe wade woki uwomu teta:mo kodakodalo batila:nama:, mabu nanitabola, Godote a mabuma: kebe tanalo osiyodiloma: nanitabolo degiya, a iyatawala ebete ebe tanalo nanitabonomolo kosiyodilomene. ²⁴Ega:walo modobola a magumulo idite idino tanalo malagidilolo bowalubiinakoma:, ale epetapiatamo wadewade tanalo eba osiyodilolelo Godokono nilakapo tanalo ebo kawokaliminama:. ²⁵Ega:walo nanitabokobi midipi epetapiate me tetelo keba kunu kowagelene, ma kunu iba:te sosi epo epetapiago aladabuti tanalo iyalo datepiya, modoboa: ale ibi ibamilatelema:. Ale wiyasiya Kawodawano Kawo Egelate pe tatalima: eda: tanalo eba iyatawaonalo, modobola aimano nanitabokobi midi mabuma: eba aladabutionalo idite idi iyaiya walubi tabono tanalamo ba:kodakodaimiunakoma:.^f

Godote Nanitabokobi Midia:pino Tanalo Nanitabonomolo Kanagilamelelaemene

²⁶Nanitabola, ale Godokono tabono iyaiya nanitabo tanalo aimano tepo magumulo uwatete, ebene ale kuba osiyodilole tanalo miyapa:no aimano ubilo gito dosiyodilolenakoma:, ebako kuba osiyodilole tanalo kegeboleama: Godotamo kalimagono ikameo tanalote kitana:.^g

²⁷Ebe mabuma: ebako epate kawo tole magumulo me kapiya tanalo niyatawaoma:na:, Godote kebe Egelalo epono tanalo danagilamelelaemene ebe Egelate nanitabolo ka:pemene, iyo, ebe tetelo piyate eba:go da:gowelaona ebete ibi ebena elawo elanomamo ka:kubailaemene.^h

²⁸La: iyatawalata, Godote dopamo Mosesedo kebe Totomu Tabo epatamo dikalamiya, ebe tetelo idawate ebe tabamo tuduwatama:

^e 10:22 Kalima 8:30; Isi 36:25; Epe 5:26 ^f 10:25 Yu Epo 3:13 ^g 10:26 Yu Epo 6:4-8

^h 10:27 Ais 26:11

ubia:noma: eba eda:nalo, netewa o netewa-kapiyapiate ebenu
 tuduwata: okoli tanalo uimite ebe tanalo kapimiya watowatopiatamo
 dapawokalimiya, epate ebe lawete nilakapo ebetamo awokalimia:no
 gito anakapumiya, iyo, Godokono epate ebe tanalo kosiyodiloma:
 ebete ibi analiya.ⁱ ²⁹Ebema: la:imano woki keba kunula:ka: A tetelo
 Godokono Gudute atamo a:piya, ebema: kebe lumagite ebetamo
 tuduwatama: ubia:noma: deda:na, Godote ebetamo kuba wiya dikaemene
 beda: kawonomola:ka:! Eiye, Ya:sukono kalimate Godokono oli nopo
 eba kodakodaiminalo, ebe modobola ebe lumagino kuba iyabaiamo
 kowataema:! Wiyasiya ebe lumagite ebe wade kalima dologala
 inamabuma: eba genalo, kebe Walubidawate ebetamo nilakapo
 awokalima: dowagelenako ebete ebe Wade-talena Uliyana malogonako.^j
³⁰Nanitabola, ale aimano Kawodawano tanalo iyatawala, ebete dopamo
 me tabo nanitabolo egiya, “Piyate natamo kuba tanalo dosiyodilolenaka,
 nale naimano elawo magumulo iba:tamo modobo wiya kikalaemamo,”
 ega:walo ebenu tabo moga:melo walo na:kegiya, “Na Kawodawate
 naimano epono tanalo kanagilamelelaemamo.”^k ³¹Eiye, Elawodawa
 Godote uwomua: tetelo digilonamene, ebete lumagi idi ebenu kuba wiya
 ikaema: delaemene, ebenu tole tanalo beda: kawonomola:ka:!

³²Ebema: dopamo Godokono alote la: eba pukuilamenalo la: keba
 kunu kilukuliawenaima, modobola la: ebe tanalo wadenomamo walo
 na:kemalagidilala:, iyo, la:le la:imano nanitabokobi midi mabuma:
 kawokawo temeteme eba iyatawaonalo la: wiyasiya kodakodalo
 lamota:onaimata. ³³Ebene tete epetapilo nanitabokobi midia:piate
 la: eba malogolelo temeteme epetapi gito ikalamenakiyata, ega:walo
 tete epetapilo iba:te nanitabokobi midipi epetapi namutupiatamo
 eba kunu eba wagenalo, la: wiyasiya tolea:no ebe ekakiago ebo
 lamota:onaimata. ³⁴Ebema: kuba osiyodilolepi epetapiate la:imano
 nanitabokobi midi mabuma: la: epetapi la:imano namutupiago idoko
 motamo gito diyaleketiyala, la: ebolo temeteme epetapi kapimiya
 iyatawaonakimata, ebenu iba:te la:imano motono inamabu elawamo
 duwatelametiya, la: wiyasiya Godokono kalakala ebo lawiyamata. Iyo,
 ebe tetelo la: iyatawaiyamata, Godogodolo uwomua: tetelo la: mabuma:
 da:pola:lametanamene, ebe inamabuno wade tanalote la:godolo dalatidiya
 ebe inamabuno wade tanalo nanitabolo nodoilina.^l

³⁵Ebema: la:le ibi tolelamea:no keba kunu kilukuliawenama,
 modoboa: ebe tanalote la:godolo alatidima:, mabu Godote la:imano
 nanitabokobi midi mabuma: wade wiyanomo la:tamo kikalaema:ta.
³⁶Iyo, modobola la: me tetelo la:imano temeteme magumulo kodakodalo

ⁱ 10:28 Totomu 17:6; 19:15 ^j 10:29 Maimi 24:8 ^k 10:30 Totomu 32:25-36

^l 10:34 Ma:t 6:20; 19:29

walo na:kelamota:onala;, mabu Godote la:tamo ikalaema: nani tabonomo dopamo keba kunu kegiyale, la: eba kunu ebenu ubi tanalamo tudila:o tanalodo wade wiya kuwatemamota. ³⁷Nanitabola, Godokono Bukalo tabo idi ma kunu gena,

“Kebe Kawodawate da:pena,
tete tatalila ebe nanitabolo ka:pemaigamene,
iyo, ebete ebenu wade tetenomolo ka:pemene.”^m

³⁸ Ebema: epo magumulo

potele naimano tuputupudawama: deda:na,
ebete na nanitabokobi midini tanalodo
nanitabo igilo kelaemene,
wiyasiya kebe dawate nanitabokobi midi tanalone dolobigamene,
ebe mabuma: naimano kalakalate ebetamo a:kitanamene.”

³⁹Wiyasiya kalakala kawonomola, piyate Godoko nanitabokobi midi tanalone olobila:oa:no ibino igilo mula: tanalo kodakodalo datila:na, a ebe epola, iyo, Godokono nanitabo igilote agodolo akalatidimene.

Godoko Nanitabokobi Midi Tanalo Ebe Kawo Tanalomola

11 ¹A Godoko nanitabokobi da:midinama;, ebe tetelo aimano tepo magumulo ma kunu malagidilonama;, ale kebe wade wiya laema: olowiolo dilukulionama: ebe tanalote atamo nanitabolo ka:pemene, iyo, a iyatawanomola ale kebe wadewade tanalo aimano balidinomamo ulamea:no ebe tanalate nanitabolo ba:pola:na.ⁿ ²Numa:la;, a Yu epono ewonino tetelo piyate nanitabokobi midi magumulo dilukulionamiya, Godote ibino nanitabokobi midi tanaloma: iba:tamo nekalakalanami.

³Ebene a aimano nanitabokobi midi tanalodo niyatawaonama;, Godote ebenu Unu Duliyomolo ega:walo me opo kawonomo ebenu tabo kiyawao tanalamo osiyodiloliya, iyo, ale aimano balidinomamo dulamenama: ebe inamabu bilibilinomo ebete inamabu ida:mo kosiyodiloliya:.^o

A:ibolokono Nanitabokobi Midi Tanalo

⁴Mabu A:ibolote Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: ebete kalimagono inamabu Godotamo modobolo ikamiya, iyo, ebete nanitabokobi midi tanalodo dikamiya ebe inamabuno wade tanalote Ka:inikono ikame tanalono wade tanalo ebo odoliya. Nanitabola, Godote A:ibolokono ikame tanaloma: eba kalakalalo ebe tuputupudawama: giya, ebema: ebenu igilote me opolo dolopoligiya, wiyasiya uwomua: tetelo ebenu nanitabokobi midi tanalono osiyodilo tanalote me opo epatamo gena.^p

^m 10:37-38 A:ba 2:3-4 ⁿ 11:1 2Kol 5:7 ^o 11:3 W Mabu 1:1; Oale 33:6; Yon 1:3

^p 11:4 W Mabu 4:3-10

Inokokono Nanitabokobi Midi Tanalo

⁵Mabu Inokote Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: a:e tanalote ebetamo maiga:no, Godote wiyasiya ebe Unu Duliyomolamo gito da:pelawa:digiya, ebe tetelo ebene epate ebene ape nipo wadiya. Iyo, Godokono Bukate a niyatamena, Godote Inokoko pelawea:no dopamo ebete ebene nanitabokobi midi tanaloma: ebetamo nekalakalanami.^q

⁶Ebema: numa:la:, me opo epo magumulo potele Godoko nanitabokobi midia:no, ebe lumagite ebe kalakalakobi midima: modoboa:, mabu potele Godoko niyakabamo pema: dowagelena, ebete ebene nanitabokobi midi tanalodo ma kunu niyatawamene, Godote nanitabolo bokolina ega:walo potele ebe uima: ubi diyatina, ebe lumagite ebegodone wade wiya nanitabolo kelaemene.

Nowakono Nanitabokobi Midi Tanalo

⁷Mabu Nowate Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: Godote ebe walone teteno olalati tanalote maigama: daniya, ebete ebene tabamo tuduwatalo kawo penomo ebo osiyodiliya, ebe ega:walo ebene moto epono igilo ka:mula:lalaema:. Iyo, kebe olalati tanalate me opamo demaimioma:na:, Nowate ebe tanalo ebene balidinomamo ulamea:no, Godoko nanitabokobi eba midilo ebete ebe tanalodo opo epono kuba ilukuli tanalo dawokalimiya, Godote wiyasiya ebe tuputupudawama: ka:miya.^r

A:ibalayamako Ega:walo Selako Ibino Nanitabokobi Midi Tanalo

⁸Mabu A:ibalayamate Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: Godote ebe ebene nabiwino opo atepate oli opo ida:mo toma: daniya, ebe opote kebolo ditana A:ibalayamate iyatawa:noma: eba eda:lo ebe tabamo gito tuduwatiya. Ebema: Godote ebe opo ebetamo ikaema: nanitabolo degiya,^s ⁹A:ibalayamate ebe tanalo nanitabokobi midite ebe oli opamo tote, ebene ebete tete geyageyanomolo kapeladawama: eba neda:nalo ebene epago sipi-goeogoeono tama awokowiamidaole motolo nokolinami. Ebema: nanitabola, A:ibalayamakono walogabo apune ebene gudu Aisa:keko ega:walo ebene ewono gudu Ya:ikoboko, iba:te ebe atu opolo ibino epago sipi-goeogoeono tama awokowiamidaole motolo kilukulionamiya, mabu Godote ebe opo iba:tamo atumu nanitabolo ikalaema: iyalo egiya.^t ¹⁰Ebene A:ibalayamate me opolo depata:nami ebene okoli duliyomolo nanitabolo kowadinamia:, mabu ebete nanitabokobi midi tanalodo ma kunu malagidilonami, walone tetelo ebete Godokono Unu Duliyomolo ka:nuimene. Nanitabola, Godote

^q 11:5 W Mabu 5:21-24 ^r 11:7 W Mabu 6:13-22; 7:1 ^s 11:8 W Mabu 12:1-5

^t 11:9 W Mabu 35:12

ebe Duliyomolono osiyodilo nopo keba kunu kiyatiyale, ebete eba kunu eba osiyodilolo ebe Duliyomolono kodakoda kalanomo ebo ga:dimiya ebe kalate uwomua: tetelo kitanama:

¹¹ Mabū Selate Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: ebenu abele tetenomolo ebe gudua:noma: eba eda:nalo, Godote ebetamo elawo ikamiya ebenu awi A:ibalayamatamo gudu kalaima:. Iyo, Godote iba:tamo gudu ikalaema: dopamo nanitabolo degiya, A:ibalayamate ebe tabo nanitabokobi midite,^u ¹² ebenu ebete a:e tatalinomoma: eba eda:lo ebenu gudute Selagodone ebo awokaliya. Nanitabola, ebe gudugodone ebenu walone guda:te bilibilinomoma: eda:iya, tobolo ununo maweke keba kunula:ka: ega:walo kewa: kolomo balano wiyo keba kunula:ka:, eba kunu lumagi idite ibi ka:la:miolema: modoboa:.'

Nanitabokobi Midipino Wadewade Tanalate Unu Duliyomololo Da:pola:lamena Ebe Tanalo

¹³ Ebema: numa:la:, nale kebe epono tanalo la:tamo kawokalilaemo, iba:te nanitabokobi midi magumulo eba ilukulinalo, Godote iba:tamo kebe wadewade tanalo kikalamolema: nanitabolo degiya, iba:te ebe tanalo me opolo uwatea:no gito a:elaiya, iyo, iba:te mulune putitatate ebe wadewade tanalo Unu Duliyomololo ibi mabuma: pola:nalo ebo nulamenamiya. Nanitabola, iba:te niyatawaonamiya, ebe Unu Duliyomolote ibino nanitabolo opoma: deda:na, ebema: iba:te me opo duliyomololo eba ilukulinalo ibi a:ka:tuwa: ibi kapelapima: gelanakiya.^w ¹⁴ Ebema: numa:la:, piyate me opolo ibi a:ka:tuwa: ibi kapelapima: degelana, ebe epate ibino tanalo ma kunu awokalimina, iba:te oli opo idinomo laema: olowiolo ilukuliona, iyo, iba:te ebe opo duima:na: ibino oponomoma: ebo keda:mene. ¹⁵ Ebe mabuma: piyate nanitabokobi midi magumulo dopamo dilukulionamiya, ibino ewoniate kebe opolo kawokalaiye iba:te ebe opo atepate walo kemalagidilonamia:. Nanitabola, iba:te ebe opamo olowamioma: ubi niyatiyataleka:, ebe tanalo osiyodiloma: gabo iba:tamo balagiliyana:, wiyasiya ibi ubia:nola. ¹⁶ Ao, iba:te wiyasiya Godokono Unu Duliyomololo wade duliyomolonomoma: eba gelanalo, ebamo nemaimioma: kawonomamo malagidilonamiya, ebe mabuma: Godoko ilipokobi kolowina: iba:te ebe ibino nani Godoma: ka:minama:, iyo, ibi mabuma: ebete ebe Unu Duliyomololo iyalo osiyodilolamiya.

A:ibalayamako Ega:walo Yu Epono Ewoni Nabi Epetapino Nanitabokobi Midi Tanalo

¹⁷⁻¹⁸ Mabū A:ibalayamate Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: ebenu ebenu gudu Aisa:keko ebetamo ikaema: ka:wokolomiya:. Numa:la:,

^u 11:11 W Mabū 18:11-14; 21:2; Lom 4:19 ^w 11:12 W Mabū 15:5; 22:17

^w 11:13 W Mabū 23:4; Oale 39:12; 1Pit 2:11

dopamo Godote A:ibalayamatamo me tabo nanitabolo egiya, “Me gudu Aisa:kegodone a:imano walone gudi bilibilinomate kemaimioma:na.” Wiyasiya Godote A:ibalayamakono nanitabokobi midi tanalo kuima, ebete Aisa:keko kalimagono nilakapo inamabuma: midite ebetamo ikaema: daniya, ebe tetelo A:ibalayamate ebena tabamo tuduwatama: ebo olosiyodiliya,^x 19 mabu ebete ebena tepo magumulo ma kunu malagidiliya, Godoko modobola Aisa:keko a:e magumune igilamo walo kakadipatema: Ebema: nanitabola, A:ibalayamate ebena gudu Aisa:keko Godotamo ikaema: ebena tepo magumulo ebe iyalo a:ema: eba gelo, Godote ebe gudu ebetamo igilolo walo gito kikamiya.^y

²⁰ Mabu Aisa:kete Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: ebete ebena gudi Ya:ikoboko ega:walo Isoko mabuma: Godoko naniya, ebete walone tetelo ibi netewapi keba kunu na:kowalubilinakomene.^z

²¹ Mabu Ya:ikobote Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: ebena a:e tanalote tatalima: eba eda:lo, ebete Yausepegodone dawokalaiya ebe walone gudi mabuma: Godoko ebo aniya, ebete ibi wadenomamo kowalubilinama:, iyo, ebe tetelo ebete ebena gaubago maigate ebena ololo opamo tuduta:midalo Godotamo towetowe tabo eba kunu kiyawaiya.^a

²² Mabu Yausepete Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: ebena a:e tatalima: eba eda:lo ebete Isalaela epo ebo analiya, iba:te walone tetelo Isipiti opone eba tolamelo ebena goa kowatama:^b

Mosesekono Nabiwila Menokola Ibino Nanitabokobi Midi Tanalo

²³ Mabu Mosesekono nabiwila menokola iba:te Godoko nanitabokobi na:midinamiya, ebema: ebete dawokaliya iba:te netewa-kapiya saganamo ebe ebo waminiya, Isipiti opono Kawo Elawodubu Pa:lote ebe anakapumikapoma: Iyo, iba:te ibino a:lia:li gudu wadenoma: eba gelalo, ebema: Pa:lote Isalaela epono baibai gudi anakapulaema: danaliya, iba:te ebe tabamo tudila:oa:no ebetamo ka:toletoleiya:^c

Mosesekono Nanitabokobi Midi Tanalo

²⁴ Mabu Mosesete Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: ebete apete dubu teta:mo demaigiya, ubia:noma: ebo ediya epate ebe Pa:lokono buweleno guduma: ka:ima:.²⁵ Iyo, ebe tetelo ebete ebena ubi ma kunu kiyatiya:, ebete tete da:pesolo iyaiya kubakuba tanalo eba osiyodilolelo me opono kalakala kelawa:tepama: Ao, ebete wiyasiya ubi ma kunu iyatiya ebena nanitabokobi midi mabuma: Godokono epo epetapiago temeteme kuwatema:.²⁶ Ebene Mosesete walone tetelo ebena wade

^x 11:17-18 W Mabu 21:12; 22:1-14 ^y 11:19 Lom 4:17 ^z 11:20 W Mabu 27:27-29,39-40

^a 11:21 W Mabu 47:31-48:20 ^b 11:22 W Mabu 50:24-25; Maimi 13:19

^c 11:23 Maimi 1:22; 2:2

wiya Godogodone da:nelaemene, ebete ebe tanalo kawonomamo nemalagidilonami. Ebe mabuma: epetapiate ebe demalagonakiya, ebete Godokono Alibodawa Kelisoko mabuma: ebe temeteme laema: modobonomoma: eba gelo, Isipiti opono kawokawo inamabu bilibilinomo uwatema: ubia:noma: eda:te ebenu wokilo ebe inamabu dologala inamabuma: midiliya.

²⁷Mabu Mosesete Godoko nanitabokobi na:midinami, ebema: me opo epate kebe Kawodawa ibino balidinomamo umia:no, Mosesete ebe Kawodawa ebenu tepo magumuno wokilo eba uminalo, Kawo Elawodubu Pa:lokono dowa tanaloma: tolea:no Isipiti opone gito tiya, iyo, ebete temeteme epetapi magumulo ebenu tepo magumuno woki eba kodakodaiminalo ebenu Kawodawa kowaloma:tama: woki iyakobi ka:midiya: ²⁸Ega:walo Mosesekono nanitabokobi midi mabuma: ebete Godokono tabamo tuduwatalo ebenu Isalaela epo ebo analiya, iba:te dopo Aduga:la Soliyomu^d eba osiyodilolo ibino iyaiya motono gigiyamo sipigoeono kalima kanamogamidaolema; Godokono A:e Nopodawate ibino dopo dubu gudi anakapulamekapoma:^e

Isalaela Epono Nanitabokobi Midi Tanalo

²⁹Mabu Isalaela epate Godoko nanitabokobi na:midinamiya, ebema: Isipiti epono gowelaopiate ibi anakapulaema: da:na:ma:taliya, ebe tetelo Godote Kalimakalima Kewa: Kolomono obo gagale damelama: da:midiya, iba:te apuamo olalata:no na:iwaliya. Wiyasiya numa:la; Isipiti epate ebe atu gabodo ibi elawamo da:na:ma:taliya, ebe tetelo kolomono obote ibi bilibilinomo gito analopamidaliya.^f ³⁰Ega:walo tete idilo Isalaela epono nanitabokobi midi mabuma: iba:te Godokono tabamo tudila:olo Yeliko kawo duliyoumolo balado sebeni egelalo nanakopa:te tanalo dolopoligiya, Godote ebe duliyoumolono kawokawo kalanomo eba anabuilmelo opamo gito gudiya.^g

La:iya:bakono Nanitabokobi Midi Tanalo

³¹Ega:walo me tanalo idila. Godote ebe Yeliko duliyoumolo kubaimia:no, dopamo Isalaela epo magumulo iba:te kebe epo ebe duliyoumolo diya gabodo uima: danaliboliya, ebe dubu netewate ebe duliyoumolono modoboa: tanalo ulaema: ebamo gito nemaimiya. Ebe tetelo Yeliko duliyoumolo epo magumulo kamiyale idi La:iya:bako, ebe dopamo dubu bilibili kamiyalema: eda:nami, ebete Godoko nanitabokobi midite ebe dubu ebenu motamo kalakalago uwatete ibi ebo walubiliya. Ebema:

^d Buka ka:la:mioledawa, a:ma: me Soliyomuno magumu iyatawama: ubi diyata:emene, modobola a:ma: Mat 26:2 buka apuno walubi tabo numiye. ^e 11:28 Maimi 12:21-30
^f 11:29 Maimi 14:21-31 ^g 11:30 Yos 6:12-21

nanitabola, me kamiyaleno nanitabokobi midi mabuma: Godote Isalaela epono gowelaopiatamo talena iyatiya, iba:te Yeliko duliynomolono nanitabokobi midia:pi bilibilinomo eba anakapulamelolo ebe kamiyaleno igilo ebo ka:mula:ema.^h

Iyaiya Tuputupu Epo Epetapino Nanitabokobi Midi Tanalo

³²Ebema: nale la:tamo nanitabokobi midipi epetapino oi atumu ba:ka:kiyawaomo? Naimano woki ma kunula, tete modoboa: ibi bilibilinomono tanalo wadenomamo kawokalilaema:, iyo, Gidiyonoko, Belakako, Sa:msoniko, Yepatako, Da:ibidiko, Sa:miyoloko, ega:walo Godokono woki awokalimipi epetapi, ibi bilibilinomono osiyodilole tanalo da:pola:lamena, na modoboa: ebe tanalo bilibilinomo la:tamo kiyawaoma:ⁱ

³³Nanitabola, ibi epetapiate ibino nanitabokobi midi tanalodo gowelao magumulo opo epetapino wato kikopu eba uwatelo ibino kapela kawokawo elawodubuma: ebo eda:onakiya. Iyo, iba:te ibino ilukuli magumulo tuputupu tanalo dosiyodilolenakiya, ebema: Godote iba:tamo kebe wadewade tanalo ikalaema: nanitabolo danalenaki, iba:te ebe tanalo gito uwatenakiya. Eba kunu tete idilo ibi epetapiate layono-gaagaa gelebadikobi gito midiliya, ebe elawoelawo inamabuata ibi kubailamekapoma:^j

³⁴Ebene tete idilo ibi epetapiate ibino nanitabokobi midi tanalodo elawo elanomo gito a:egaiya ibino igilate ebe elalo olopoligokapoma:, ega:walo tete epetapilo piyate ibi gowelaono gila:mo anakapulaema: dowagelenakiya, ebe epono elawo magumune iba:te Godokono walubi tanalodo gito alautonakiya. Iyo, iba:te ibino ape magumulo elawoa:noma: eba eda:onalo, Godote wiyasiya ibi elawokobi ebo midilinaki, ebema: iba:te gowelao magumulo kawokawopima: eba eda:olo tete epetapilo kapela opono gowelaopino iyaiya taneba kubanomamo alukolenakiya.^k ³⁵Ebene nanitabokobi midipi kamiyale epetapiate atumu ibino nanitabokobi midi tanalodo Godokono elawo ma kunu uminakiya, ibino a:elaopi magumulo ebete ibi epetapi igilamo walo a:kowadipalatenaki.

Wiyasiya nanitabokobi midipi epetapino tanalo eba kunua:. Iba:te idoko motolo eba ilukulinalo, kuba osiyodilolepiate kawokawo a:e temeteme ebo ikalamenakiya iba:te ibino nanitabokobi midi tanalone kolobila:oma:. Ebe tetelo ibi wiyasiya ubia:nola ibino nanitabokobi midi tanalo eba atepalo kuba osiyodilolepiate ibi idoko motone gito kanalibolema:, iyo, ibi iyatawala Godote ibino a:elao tanalodo ibi oli wade igilonomamo kowadipalatelemene, ebema: iba:te ibino temeteme magumulo gito na:elaonakiya.^l ³⁶Ebene kuba osiyodilolepiate nanitabokobi midipi

^h 11:31 Yos 2:1-21; 6:21-25; Ya:i 2:25 ⁱ 11:32 Tabo Anagi 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7; 1Sa:m 16:1-1Ela 2:11; 1Sa:m 1:1-25:1 ^j 11:33 Da:n 6:1-2 ^k 11:34 Da:n 3:23-27

^l 11:35 1Ela 17:17-24; 2Ela 4:25-37

epetapi eba malogolelo ibi pa:ka:pa:ka:mo ebo a:na:ma:ga:midaolenakiya, ega:walo iba:te epetapi auli ala:mo matuolamololenakiya idoko motamo gito niyalekenakiya.^m 37 Iyo, tete epetapilo iba:te nanitabokobi midipi eba anakapulamelolo ibi epetapi nokolamo mapelamenakiya, ibi epetapino ape tetenomodo ilonomo inamabuamo iyailinakiya, ega:walo ibi epetapino wato gila:mo gito migililamenakiya.

Ega:walo me tanalo idila. Nanitabokobi midipi epetapi bilibilinomate me opolo inamabua:pima: eba eda:onalo wadewade kalikago kowapata:lamenakia:, iyo, iba:te modoboa: sipi-goeogoeo ega:walo gautu-goeogoeo tama kaliku kapiya pupulionakiya. Nanitabola, tete bilibilinomolo me opo epate iba:tamo iyaiya temeteme kubanomamo eba ikalamelo³⁸ ibi wadewade epoa:ma: gelalo ibino iyaiya ilukuli duliomolone elawamo da:na:ma:latelenakiya, ebe tetelo iba:te bulu opamo ega:walo unuunu damelamo gito nalautionakiya, iba:te ebakobako epoa: opolo damela gugu magumulo ka:nilukulionama:.

³⁹Ebema: ebe nanitabokobi midipi bilibilinomono tanaloma: Godote iba:tamo nekalakalanami, ebena kalakala ibino nanitabokobi midipi mabuma: beda: kawonomola:ka! Wiyasiya numa:la:, ebete iba:tamo kebe wadewade tanalo ikalaema: nanitabolo degiya, iba:te me opolo ebe tanalo nanitabolo kulamiya:, ⁴⁰mabu a piyate me tetelo dilukulionama:, Godote a mabuma: wade oli noponomo ma kunu iyatiya. Aimano ilukuli tetete pemaiga:no ebete dopo nanitabokobi midipi mabuma: tanalo idi a:kosiyodilomene, wiyasiya kebe tetelo ebete a iba:go kapiyakobi da:midimene, ebe tetelo ebete a bilibilinomo kapimiya ebena tuputupupinomoma: ka:midimene.

Godokono Guda:te Me Opolo Eba Ilukulinalo Ebete Ibi Iyaiya Temeteme Tanalamo Diyatulamenako

12 ¹Ebema: numa:la:, dopamo dilukulionamiya ibi bilibilinomate a a:ga:luatelo eba lamota:onalo, iba:te nanitabokobi midipi tanalodo kebe tanalo kosiyodilolenamiye ebe tanalo atamo awokalilama: Ebe mabuma: ibi keba kunula:ka:, modobola a atumu agowa ukamidaole tanalo bilibilinomo aimano tolame gabone tametama:mo ka:niyalekemalema:, ega:walo kebe kuba osiyodilole tanalate a dematuoamoena, modobola ale ebe ale iyailite ginimi apuamo gito ka:miyapamalema:. Iyo, nanitabokobi midipi gabono uwomu teta:mo nemaimioma: kawonomamo eba malagidilonalo ale elawonomamo ebo ka:pui:la:omalema:, sukulu guda:te ibino kalakala egelalo keba kunu ka:pui:la:onake eba kunu.ⁿ ²Ega:walo modobola a tete bilibilinomolo aimano tepo magumuno wokilo Ya:suko wadenomamo buminakoma:,

^m 11:36 1Ela 22:26-27; Yel 20:2; 37:15; 38:6 ⁿ 12:1 1Kol 9:24-25

iyu, ebete aimano nanitabokobi midi tanalono mabuma: eba eda:nalo a dopaeamete uwomuamo a wadenomamo kemagataemene. Nanitabola, ebete kewa olotolowalo da:iya, ebete kebe kalakala Godogodone walone delaemene ebe kalakala ebenu tepo magumuno wokilo ebo umiya. Me mabuma: ebete ebenu a:e tanalono kawokawo ilipo ega:walo temeteme tanalo malagidilola:no wato kikopu ebo lawiya, iyo, me tetelo ebete Kawo Elawodawa Godokono tumudi apulo bokolina.

³Nanitabola, Ya:sute kuba osiyodilolepino dowa tanalodo kawokawo temetemenomo duwatiya, wiyasiya Godokono ubi tanalamo tuduwatama: woki iyakobi ka:midia: Ebema: modobola la: atumu la:imano temeteme magumulo ebe tanalo wadenomamo eba malagidilonalo la:imano nanitabokobi midi tanalodo kuiwodopoma: eda:oa:no elawoa:noma: akoeda:oala. ⁴Numa:la:, Ya:sutamo demaigiya ebako a:e tanalote la:tamo kemaiga:, iyo, kuba osiyodilolepiate iyaiya temeteme epetapi la:tamo nanitabola ikalamenakota, wiyasiya iba:te la: bilibilinomo magumulo kapiya dawa idi ebenu nanitabokobi midi mabuma: kanakapumia: ⁵⁻⁶Ebema: me kawo tanalo akododomatiala: Godote la: ebenu gudima: ka:la:minata, iyo, ebema: ebenu Bukalo me tabote la:imano temeteme tanaloma: gena,

“Naimano gudu, temeteme tanalo epetapiate

Kawodawano ubi tanalodo a:ma:tamo maimiote,

ebete ebe tanalamo a:ma: diyatumitamene,

modobola a:ma: ebe iyaiya iyatumi tanalamo na:tuduwatiye,

ega:walo ebete a:imano kuba osiyodilo tanalo idima: kawiya

danatamene,

a:ma: kuiwodopoma: akoeda:la:

Nanitabola, Kawodawate kebe epo nilakapolo demalagidilolena,

ebete ibi temeteme tanalamo iyatulamenako,

ega:walo ebete kebe lumagi ebenu gudima: degenako,

ebete ebe lumagino kuba osiyodilole tanaloma:

ebetamo iyaiya temeteme tanalamo wiya ikameonako.”^o

⁷⁻⁸Iyo, numa:la:, me opo kawonomolo nabiate ibino gudi walubilima: temeteme ikalame tanalamo ibi iyatulamenaka, iba:te kuba osiyodilole tanalo eba miyapalo wadewade tanalo kapiya kosiyodilolema: Ebema: la: iyaiya temeteme magumulo da:pola:wenama elawoa:noma: akoeda:oala:, mabu me opo epo keba kunula:ka: Godote eba kunu la: ebenu gudima: eba genalo la: temeteme tanalamo ebo iyatulamenakota. Ebema: nanitabola, ebete la: temeteme tanalamo iyatulamea:notaleka:, la:le ebenu nani gudima: a:keda:wena:, la: wiyasiya pilo gabodo dawokalaiya ebako gudima: beda:wena:.^p ⁹Iyo, a aimano nabino tanalo iyatawala, a

^o 12:5-6 Yauba 5:17; Mulo Tabo 3:11-12; Awo 3:19 ^p 12:7-8 Totomu 8:5

gudi egege tetelo iba:te iyaiya temeteme tanalamo a iyatuamenakiya, ale eba apepeolo wadewade woki ebo kuwatema: Ega:walo a me opolo eba ilukulinalo aimano nabino iyatulame tanalamo da:tudila:onakoma; epate ebe tanalo aimano mulo wokima: gelanaka. Wiyasiya numa:la; a me tetelo aimano Unu Duliyomolono Nabiwitamo da:tudila:onakoma: ebe tanalono mulo beda: kawonomola:ka; mabu ebe tanalodo a nanitabo igilonomo ebegodone kelaemalema:!

¹⁰Ega:walo me tanalo idila. Me opono nabiate ibi a:ka:tuwa: ibino ubilo kebe tanalo wadewadenoma: degelanaka, ale ebe tanalo kosiyodilolema: iba:te iyaiya temeteme tanalamo tete da:pesolo a iyatuamenaka. Wiyasiya Godote ebena wade igilo atamo ikaeaema: ubi niyatina, ebema: ebete a kebe tanalo osiyodilolema: diyatuamenako a ebe tanalo nanitabolo dosiyodilolenakoma; ebe tetelo ebete Wade-talenadawama: keba kunu keda:nale, a atumu talenapima: ka:keda:omalema:. ¹¹Iyo, nanitabola, ale aimano nanitabokobi midi tanalodo kapepeoma: kebe tetelo ale temeteme duwatema; ale ebe temeteme tanaloma: kekalakalaonakoa; wiyasiya numa:la; lumagite ebako temeteme tanalamo wadewade woki duwatemene, Godote ebe gabodo ebetamo milo ega:walo tuputupu okoli tanalo eba ikamelo wadewade da:ima:te ebegodone nanitabolo bemaimionakomene.⁹

¹²⁻¹³Ebe mabuma: modobola la: la:imano iyaiya temeteme magumulo elawoa:noma: eda:oa:no kalakala walo na:kelawiyala; la:le la:imano kotamo wadewade tanalo eba osiyodilolelo la:imano agowamo Godokono tuputupu gabodo wadenomamo kowapata:lama:wenama:. Eba kunu la: magumulo potele agowa tataidawama: deda:na, ebete temeteme magumulo wadekobi olowite walo na:kepata:mene.⁷

**Nanitabokobi Mididawate Wadenomamo Nokolinamene,
Dogodone Demaigana Ebe Igilo Mula: Tanalone Gakapoma:**

¹⁴Ebema: nanitabokobi midipiala; modobola la: la:imano ubi tanalo ma kunu niyatiniyala; la: epo bilibilinomago Kawodawa Godokono milo tanalago eba ilukulinalo la:imano osiyodilole magumulo ebe kapiya kalakalakobi ka:mida:wenama:. Nanitabola, kebe lumagite aimano Kawodawa eba kunu kalakalakobi midia:no, ebete ebena ololo a:ka:nuimene. ¹⁵Ega:walo Godokono nilakapo tanalodo demaigana, modoboa: la: magumulo idite ebe igilo mula: tanalone gama:. Numa:la; kaka inamabunomote lumagino palilo apete, ebene ebete iyatawa:no lawete ebena guda:te naoma: iba:tamo dikalaemene, diyala, ebena motolo olalati kawonomote maigate ebena gudi magumulo epetapi bilibilinomate da:ba:elaoma:na:. Eiye, la: nanisiwale! La: magumulo

⁹ 12:11 Ya:i 3:17-18 ⁷ 12:12-13 Mulo Tabo 4:26; Ais 35:3

idite ebenu tepo magumuno dowa tanalodo ebako kaka inamabuma: eda:ma: modoboa:! ¹⁶Ebema: Isote dopamo ebenu kateneno ubi tanalono osiyodilole magumulo keba kunu kokolinamile, la: magumulo idite ebako dawama: eda:ma: modoboa:. Numa:la:, ebete Godokono iyaiya ubi tanalo malagidilolea:no, ebenu bae kape kopoliyama: kapiya teteno bae ekawigodone eba lawelo ebenu dopo guduma: eda: tanalo kawo tanaloo:ma: gelo ekawitamo gito ikamiya.^s ¹⁷Ebema: la: iyatawalata, walone Isote ebenu woki iyakobi midima: dowageliya, ebete ebenu nabiwitamo ipupago ebo tiya, ebenu nabiwite Godoko kanama: ebenu okoli magumulo ebe wadenomamo kowalubinama: Wiyasiya Isoko niyala, gabote kitaniya: Godogodone wadewade tanalo kuwatema:, iyo, ebe modoboa: ebete dopamo kuba woki magumulo dosiyodiliya ebe tanalo walo iyakobi midima:.^f

**Potele Godokono Tabo Olowima: Ubia:noma: Deda:na
Ebate Ebenu Kuba Wiya Nanitabonomolo Kelaemene**

¹⁸Ebema: la: piyate Ya:suko nanitabokobi da:mida:wenama, dopamo Moseseko tetelo a Yu epono ewoniate Godotamo kawo tolenomo magumudo keba kunu ka:pelamiye, la: ebetamo eba kunu ka:pelama:wiyaa:. Iyo, dopamo iba:te Sainai Ununomo Damelalo Godokono iyaiya tole ikalame tanalo ibino balidinomamo ma kunu ulamiya, ebe unu damelalo elawo elanomote eba waitalo, idoko kawonomote egelano alo da:muliya, kawo awanomote maigate ibi kubanomamo ebo pa:mida:lamiya."^u ¹⁹Ega:walo ebe atu tetelo anoano tanalo idite ma kunu kemaigiya, Godokono nopodawate tutele kawonomamo da:moliya iba:te olowiya, ebenu iba:te Godokono tabo madodo ibino galonomamo eba olowiutalo iba:te kawo tole lawete Moseseko ebo toweomiya, iba:te kapiya tabo idi Godogodone eba kunu a:kolowioma:na:."^v ²⁰⁻²¹Nanitabola, ebe tetelo Mosesete atu kawokawo anoano tanalo eba ulamelo negiya, "Naimano tole kawonomo magumulo naimano apete a:ka:tuwa: anakamita!"

Ebema: numa:la:, aimano ewoniate kawonomamo eba toletoleolo modoboa:noma: ebo eda:iya, mabu Godote ibi dopamo ma kunu totomulatelija, "Me unu damela talenanomola, ebema: la: magumulo idawate pete me damelamo da:pa:putimene, ebete gito na:emene. Iyo, la:imano dabirole inamabu atumu, ibi magumulo kapiya inamabu idite naimano pukala dapadikanalemene, modobola la: ebe nokolamo mapema:wete nanakapumiyala:!"^w

^s 12:16 W Mabu 25:29-34 ^t 12:17 W Mabu 27:30-40 ^u 12:18 Maimi 19:16-20;
Totomu 4:11-12 ^v 12:19 Maimi 20:18-21; Totomu 5:22-27 ^w 12:20-21 Maimi 19:12-13;
Totomu 9:19

²²Wiyasiya kalakala kawonomola, la: piyate la:imano nanitabokobi mido tanalo Ya:sutamoo diyata:wiyama, la:imano tanalo eba kunua: mabu la:imano Godotamo pelame magumulo tole kitaniya:, puliyanomola. Iyo, nanitabo igilo pogodone da:pena, ebe Kawodawa Godoko ebena nopopi bilibilinomago kebolo kokolinale, la:le ebe Unu Duliyoumolono Yelusalema kawo duliyoumolamo kalakalago pelamiyamata, ebe duliyoumolono mailo idi ebe Saiyono Unu Damelala. ²³Numa:la:, Godokono dopo gudu Ya:suko keba kunula:ka: piyate ebako epoma: deda:ona, Godote ebe nanitabokobi midipi bilibilinomono mailo ebena Unu Duliyoumolono Bukamo iyalo akuloliya. Ebema: ebe tuputupupi magumulo ebete kebe epagodolo ebena woko dopoliyaliya, la:le ebe epono uliyanano Kalakala Duliyoumolamo pelama:wete iba:go kapiyakobi a:polowiyamata, iyo, la: Godokono ololo apuamo atumu a:ka:pelamiyamata, nanitabola, ebe me opo epo bilibilinomono tanalo danagilamelelaemene ebe Kawodawala. ²⁴Ega:walo me tanalo idila. La: atumu Ya:sutamoo a:ka:pelamiyamata, ebe Godokono oli nopote atamo maigama: gabo dosiyodiliya ebe dawala. Ebete ebena kalima Godotamo ikamelo a mabuma: deka:ka:liya, ebe kalimado ale wadewade walubi tanalo nanitabolo buwatanakoma:, ebema: nanitabola, Ya:sukono kalimano woko osiyodilo elawote A:ibolote Godotamo dopamo dikamiya ebe kalimagono inamabuno elawo nodolina.^x

²⁵Ebema: la: nanisiwale, me tetelo potele la:tamo da:kiyawaona ebe Kawodawano tabo olowioma: ubia:noma: akoeda:oala:. Numa:la:, dopamo me opolo ebena tabote Mosesedo demaigiya, ebe tetelo piyate ibino galo demopioliya iba:te ebena elawo magumune alautioma: gabo nipo wadiya. Ebe mabuma: ebete a tetelo Unu Duliyoumolone tabo walo eba ka:kiyawaonalo, ale ubia:noma: eda:ote ebegodone dolobila:oma:, gabo keleka: ale ebena elawo magumune alautioma:? Gabo puliyanomola, a kuba wiya kawonomamo kuwatemalema:!^y ²⁶Nanitabola, dopamo tetelo ebete tabo da:kiyawaiya me opote ebema: alegaiya wiyasiya a tetelo ebete nani tabonomo walo ma kunu ka:kiyawaiya, “Nale kapiya tete idilo me opo kawonomo ega:walo tobolo unu atumu ka:powadimagolatelemamo.”^z ²⁷Ebema: numa:la:, ebete kapiya tete idilo me tanalo kosiyodiloma: tabo degiya, ebe tanalono magumu ma kunula. Ebete me opo ega:walo tobolo unu ega:walo ibino inamabu bilibilinomo dopamo dosiyodiloliya, walone tetelo ebete ebe inamabu bilibilinomo eba wadegelatelelo, iba:te ebo kalatidioma:na: ebema: lumagite walo a:kulaemene. Iyo, ebe tetelo Unu Duliyoumolono olioli inamabu kapiyate ka:pola:nama:na:, mabu idawano elawo kitana: ebe inamabu ka:kubailaema:

²⁸Ebema: modobola ale aimano kalakala tabo Godotamo kadipatemalema:, mabu ebe kebe oli opolo Kawo Elawodawama: deda:na

^x 12:24 Yu Epo 8:6; W Mabu 4:10 ^y 12:25 Yu Epo 2:1-3; 10:26-29 ^z 12:26 A:ga 2:6

ebete ebe wade oponomo atamo kikaemene, nanitabola, idawate ebe opo kubaima: a:ka:modobomene. Ega:walo Godokono iyaiya walubi tanaloma: aimano tepo magumulo eba kalakalaolo, modobola ebete a keba kunu kiyatuamenale a ebe eba kunu bamamatenakoma:. Iyo, ebe amamatema: modobola ale aimano tepo magumulo ebe unamo eba adipatelo wade tuduwata wokino tanalago ka:pelaemema:, ²⁹mabu aimano Godo ebe potele ebene elamo kuba osiyodilolepi bilibilinomo da:kubailaemene ebe Elawodawanomola.^a

Ale Godoko Kalakalakobi Midima: Keba Kunu Na:kilukulinama:

13 ¹Ebema: modobola la: nanitabokobi midipiate kapiya alailame ekaki keba kunula:ka: ebako epoma: eda:onalalo la: magumulo idite idi nilakapolo nemalagidilonala:. ²Ega:walo piyate kapelapimu opo idine la:tamo da:pelamenaka, la: ibi la:imano motamo kalakalago uwatema: woki wadenomamo nalomonakiyala:. Nanitabola, dopamo nanitabokobi midipi epetapiate ibino ilukuli magumulo eba kunu eba osiyodilonalo, Godokono Unu Duliyomolono nopopi epetapiate iba:tamo da:pelamiya, iba:te ebe nopopino nanitabo tanalo iyatawaoa:no gito walubiliya.^b

³Ega:walo nanitabokobi midipi magumulo piyate idoko motolo ega:walo temeteme epetapi magumulo dilukuliona, modobola la: ibi nilakapolo eba malagidilolenalo ibi ebo nowalubilinakiyala:, iyo, la: walone tetelo atu temeteme diyatawaoaema, la:le epetapiagodone walubi tanalo uwatema: ubi keba kunu na:kiyata:ema, la: eba kunu nosiyodilonakiyala:.

⁴Ega:walo me tanalo idila. La: bilibilinomo magumulo kebe tetelo dubute kamiyala:go kapiyama: deda:mene, modobola iba:te ibino kapiyama: eda: tanalo Godokono wade walubi tanaloma: eba gelalo, ebe dubute kamiyale idi walo pilolo a:kelaemene ega:walo ebene kamiyaletu atumu dubu iditamo pilolo walo a:ka:toamene. Nanitabola, piyate buwelemele ega:walo koi pilo gabodo duwatanaka, iyo, kebe dubute kamiyale pilo tanalo dosiyodilomene ega:walo kebe kamiyaletu dubu pilo tanalo dosiyodilomene, Godote ebe kuba osiyodilolepiatamo ibino wiya kikalaemene.^c

⁵Ega:walo la:le kawokawo mani uwate gabo uima: kawonomamo akomalagidilala:. Modobola la: wiyasiya Godote la:tamo kebe inamabu dopamo kikalametiyala ebe inamabu modoboma: eba gelalo, la:imano tepo magumulo ebene kalakalate nitanamene, mabu ebete ebene Bukalo tabo ma kunu gena,

“Nale la:go eba okolinalo

la: wadenomamo bowalubilinakomata,

iyo, uwomua: tetelo

^a 12:29 Totomu 4:24; 9:3 ^b 13:2 Lom 12:13; W Mabu 18:1-8; 19:1-3 ^c 13:4 Epe 5:5

la:imano iyaiya modoboa: tanalo magumulo nale la: gito
a:ka:miyapatama.”^d

⁶Ebema: Godote ebena Bukamo tabo idi diyatiya, modobola a woki
bilibilia:no ebe atu tabo ma kunu kegelamalema,

“Kawodawa Godoko ebe naimano Walubidawala,
ebema: nale tanalo idima: a:ka:toletolemo,
iyo, ebete na eba walubininalo,
idawate na kubainaema: a:ka:modobomene.”^e

⁷Ega:walo me tanalo idila. Dopamo tetelo piyate la:imano
watowatopima: eba eda:olo Godokono tabo la:tamo da:kiyawaonakiya,
modobola la: ibino ilukuli tanalo nemalagidilala:, iyo, kebe wadewade
da:ima:te iba:godolo demaimionakiya, ebako atu da:ima:te la:godolo
kemaimionama:, modobola la: ibi nanitabokobi midi tanalodo
nibamilateleniyala:.^f ⁸Numa:la:, Ya:su Kelisote dopamo keba kunu
kokolinamile, ebete me tetelo eba kunu ba:kokolina, ebene ebete atumu
uwomua: tetelo iyama: a:keda:namene.

⁹Ebema: la: nanisiwale! Ya:sukono nilakapo tanalodo demaigiya
piyate ebe igilo mula: tanalono nanitabo tanalo iyatulamea:no, la: ebe
iyatulamepino iyaiya tabamo tudila:oa: tanalodo ele gabo ako-odida:la:!
Nanitabola, ale tuputupulo kilukulinama: Ya:sukono nilakapo tanalote
aimano tepo magumuno woki na:kodakodailamena, wiyasiya piyate
iyaiya bae nao talena pukalamo da:tudila:onaka, iba:te ibino pukala
waloma:tale tanalodo wade walubi kuminakoa:.^g ¹⁰La: iyatawalata,
aimano Yu epo epetapiate Godokono tagala nopodo ebe kebe motolo
kamamatenake, kalimagono inamabu ikameopiate amamatepino kuba
osiyodilole mabuma: dabirole inamabu Godotamo eba ikameolo elamo
ebo madolamenaka, ebema: ebe katene naoma: talena kawonomote
iba:godolo bitana. Wiyasiya numa:la:, Ya:sute kewa olotolowalo ebena
ape kalimagono nilakapo inamabuma: midite Godotamo dikamiya, a
nanitabokobi midipiagodolo talena kitana: ebe ikame tanalo kalakalago
naoma:, iyo, piyate tagala nopo magumune ka:nemaimia: me talenate ibi
kapiyatamo italamena.

¹¹Me tanalo nemalagidilala:. A Yu epono ewoniate Godoko kebolo
kamamatenakiye, ebe motono Talena Bainomolo kalimagono ikameopino
Unu Watodawanomote epono kuba osiyodilole tanalo egebolelaema:
dabirole inamabu epetapino kalima Godotamo ebo ikameonaki. Ebene ebe
atu tetelo wokopi epetapiate epono kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo
watalaema: ma kunu osiyodilonakiya, iba:te ebe inamabuno a:elao ape
duliomolo magumune waulatelenakiya elamo ebo nemadolamenakiya.^h

^d 13:5 Totomu 31:6,8; Yos 1:5 ^e 13:6 Oale 118:6 ^f 13:7 1Kol 4:16 ^g 13:9 Lom 14:17

^h 13:11 Kalima 16:27

¹²Me mabuma: Ya:sute atumu ebenu ape Godotamo eba ikamelo ebete Yelusalema kawo duliyoumolo magumune nemaigate duliyoumolo balalo gito na:iya, iyo, eba kunu ebete ebenu kalimamo epono kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo watalamiya iba:te Godokono talenapima: keda:onama.ⁱ ¹³Ebema: modobola a nanitabokobi midipiate Ya:suko eba waloma:talo, nanitabokobi midia:pino tanebapiate kebolo kilukulione ale ebe duliyoumolo magumune nemaimiote atu ilipo kalakalago ebo ka:nelaemema:.^j ¹⁴Nanitabola, me opo kawonomolo aimano Uwomua: Ilukuli Duliyoumolote nanitabolo kitana, wiyasiya kalakala kawonomola, ale aimano tepo magumuno balida:mo Wade Duliyoumolonomo numinama:, walone tetelo a ebe Duliyoumololo uwomua: tetelo ba:nilukulinama:.^k

¹⁵Ebema: modobola a iyaiya tete bilibilinomolo Godoko aimano Kawodawama: awokala eba ka:minalo, Ya:sute atamo dosiyodiliya ebe gabodo ebe bemoionakoma:, mabu ale ebe moio tanalodo Godote nanitabo kalakala kelaemene, ebete dopamo epono kalimagono inamabu ikameo tanalodo keba kunu kelawenakile eba kunu.^l ¹⁶Ega:walo la:le wadewade tanalo eba osiyodilolelo la: magumulo idite idi kowalubima: woki wadenomamo nalomonakiyala:, mabu me osiyodilole tanalo ebe atumu kalimagono inamabu ikameo tanalo keba kunula:ka: eba kunula, iyo, la:le mako osiyodilo tanalodo Godoko kalakalakobi ba:midinakomata:.^m

¹⁷Ega:walo la:imano sosi watowatopi kalakalakobi ka:midila:wenama:, modobola la: ibino tabo olowiawete na:tudila:onala:. Numa:la:, iba:te idoko ega:walo egela bilibilinomolo la:imano tepo magumuno woki wadenomamo ulamelelamenata, mabu Godote epono tanalo danagilamelelaemene, ibi ubia:nola ebete ebe tetelo ibino woko kubama: gema:. Nanitabola, kebe tetelo iba:te ibino woko kawonomo magumulo la:godone temeteme idi delaema:na:, ebe tetelo la: atu temeteme magumulo ka:pola:namamota, ebema: modobola la: la:imano osiyodilole magumulo kalakala kapiya iba:tamo nikalamenakiyala:.ⁿ

¹⁸Ebene la:imano towetowe tabo kiyawao magumulo modobola la:le na ega:walo nago woko dosiyodilona a bilibilinomo Godotamo nowadipaeatenakiyala:. Nanitabola, aimano tepo magumuno mulo wokite kuba osiyodilolepima: keka:mina:, mabu a iyatawala aimano ubi tanalo ma kunula, ale tete bilibilinomolo wadewade tanalo kapiya bosiyodilolenama:.^o ¹⁹Ega:walo nale me tanalo idima: la: kawonomamo toweolaemata, la:le na Godotamo nadipateniyala: ebete gabo nosiyodilomene nale la:tamo samamo ka:pema:.

ⁱ 13:12 Yon 19:17 ^j 13:13 Yu Epo 12:2 ^k 13:14 Yu Epo 11:10,16; 12:22

^l 13:15 Oale 50:14,23 ^m 13:16 Pil 4:18 ⁿ 13:17 1Tes 5:12 ^o 13:18 Ali 24:16; 2Kol 1:12

Buka Osiyodilodawano Uwomu Tabono Iyaiya Tanalo

²⁰Nanitabola, aimano Kawodawa Ya:su Kelisote ebenu sipi-goeogoeo Elawo Ulamedawanomoma: eda:na, mabu ebenu a:e tetelo deka:ka:liya ebe kalimate Godokono uwomua: tetenu nopo kodakodaimina. Ebema: potele ebe a:e magumune dadipatiya, ebe Kawodawa Godoko ebe epatamo milo dikalamena ebe dawala,^p ²¹modobola ebete wadewade tanalo bilibilinomo la:tamo nikalamenakoma:ta, la:le ebenu elawamo ebenu ubi tanalamo nanitabolo ka:tudila:wenama:. Ega:walo Ya:su Kelisote atamo dosiyodiloamiya, modobola Godote ebe gabodo ebenu wade wokonomo a magumulo nosiyodilonamene, mabu eba kunu ebe aka:tuwa: ebe kalakalakobi eba midinalo Ya:sugodolo amama tanalote uwomua: tetelo nitanamene! Me tabo ebe nanitabola, taula!

²²Ebema: nanitabokobi midipi ekakiala:, nale la: ka:toweolaemata, nale la:imano tepo magumuno woki walubilima: me leta magumamo kebe tabo kakulolemo, la: ebe tanalo bilibilinomo olowioma: ubia:noma: akoeda:oala:, mabu nanitabola, nale me leta magumulo naimano tabo ka:geyageyailama:tepalea:.

²³Ega:walo na ubila la: me tanalo idi na:kiyatawala:. Gabamaniate aimano nanitabokobi midi ekawi idi Timotiko idoko motone gito alibiya, ebema: ebete natamo samamo da:pemene, ebe tetelo na eba:go la: ulaema: kapimiya ka:pemalema:.

²⁴Ebenu la:imano opo kawonomolo kebe watowatopiate sosi woko la:tamo dosiyodilona, modobola la: ibi bilibilinomatamo naimano nilakapo tabo nanaliboliyala:. Me Itali opolo dilukuliona ebe nanitabokobi midipi ekakiate ibino nilakapo tabo atumu la:tamo kapalibola:.

²⁵Modobola Godokono nilakapo tanalote la: bilibilinomagodolo nitanamene. Me naimano tabo uwomula. Taula.

^p 13:20 Yel 32:40; Isi 37:26; 1Pit 2:25